

МОНГОЛ УЛС
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

20 18 он 02 дугаар
сарын 05 ны өдөр

Дугаар ХЭГ/
1283

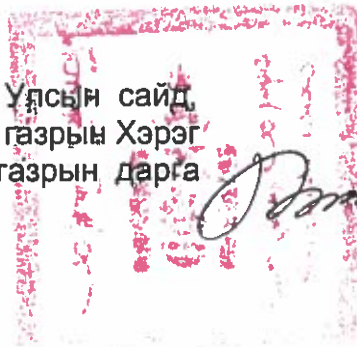
Улаанбаатар-12
Утас: 260817
Факс: 976-11-310011

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН
С.БЯМБАЦОГТ ТАНАА

Асуулгын хариу хүргүүлэх тухай

Монгол Улсад хэрэгжиж байгаа төслийн нэгжүүдийн үйл ажиллагаа, санхүүжилтийн эх үүсвэр, зорилтот үр дүндээ хүрсэн байдал, тэдгээрийн үр дүнтэй, ил тод байдлыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар Монгол Улсын Ерөнхий сайдад хандаж тавьсан асуулгын хариуг холбогдох байгууллагаар бэлтгүүлэн үүгээр Танд хүргүүлж байна.

Монгол Улсын сайд,
Засгийн газрын Хэрэг
эрхлэх газрын дарга

G. ZANDANSHATAR
Г.ЗАНДАНШАТАР

**УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН С.БЯМБАЦОГТООС МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙДАД ХАНДАЖ ТАВЬСАН АСУУЛГЫН ХАРИУ**

Асуулт 1. Монгол Улсын хэмжээнд одоогоор үйл ажиллагаа явуулж байгаа хэдэн төслийн нэгж байгаа түүнд нийт хичнээн хүн ажиллаж байгаа тэдгээрийг төсвөөс болон гадаадын зээл, тусламжийн шугамаар хичнээн төгрөгөөр санхүүжүүлж байгаа, төслүүдийн үр дүн, зардлаа нөхөх хугацааны талаар дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгөх талаар.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийг Төсвийн тухай хууль, Өрийн удирдлагын тухай хуульд заасны дагуу тодорхойлж байгаа бөгөөд гадаадын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа төслүүдийн хүрээнд нийт 47 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж байгуулсан байна. Эдгээр төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжээс гадаад зээл, тусламжийн эх үүсвэрээс санхүүждэг 43 төсөл, улсын төсвөөс санхүүждэг 4 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж тус тус байгаа ба нийт 369 төслийн ажилтантай, үйл ажиллагааны зардалд нэг жилд дунджаар 24.6 тэрбум төгрөгийг зарцуулж байна./ Төслүүдийн мэдээллийг (Хүснэгт 1) хавсаргав./

Монгол Улсын Засгийн газрын хувь оролцоог зээл, тусламжийн санхүүжилтийн гэрээнд тусгайлан тодорхойлон заасан тохиолдолд, тухайн төслийн төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагаатай холбоотой зардлыг улсын төсөвт тусган, санхүүжүүлдэг.

Монгол Улсын Засгийн газар хөгжлийн түншүүдээс авч байгаа хөнгөлөлттэй зээл, тусламжийн эх үүсвэрээр хэрэгжүүлж байгаа төсөл арга хэмжээнүүд нь ихэвчлэн нийгмийн үр өгөөжтэй, эргэн төлөгдөх чадваргүй, нэн ялангуяа төсвөөс санхүүжүүлэн хэрэгжүүлэхэд эх үүсвэр хүрэлцдэггүй дэд бүтэц, авто зам, эрчим хүч зэрэг салбарт хэрэгжиж байна.

Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 7.1.6-д "нийгмийн үр өгөөжтэй, улсын төсөвт эргэн төлөгдөх чадваргүй төсөл, арга хэмжээг зээллэгийн хөрөнгөөр эргэн төлөгдөх нөхцөлгүйгээр санхүүжүүлэх эсэхийг тухайн жилийн төсвийн хуулиар, шаардлагатай тохиолдолд тухай бүр шийдвэрлэх", мөн хуулийн 24.3-т "Энэ хуулийн 7.1.6-д зааснаас бусад тохиолдолд Засгийн газрын арилжааны нөхцөлтэй гадаад зээлийн хөрөнгийг эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгээр дамжуулан зээлдүүлэх зээлийн гэрээний үндсэн дээр ашиглана" гэж тус тус заасан.

Нийгмийн тулгамдаж байгаа асуудлуудыг шийдвэрлэх үндсэн зорилготойгоор хөнгөлөлттэй нөхцөлтэй авч байгаа гадаадын зээл, буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа төсөл, арга хэмжээ нь эргэн төлөгдөх чадваргүй, нийгмийн ач холбогдолтой төслүүд байдагтай холбоотойгоор бизнесийн хөрөнгө оруулалтын төсөлтэй нэгэн адил төслийн дотоод өгөөжийн хувь хэмжээ /IRR/ болон зардлаа нөхөх хугацааг тооцдоггүй.

Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээний хүрээнд төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж байгуулдаггүй.

Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр 2018 оны төсвийн жилд хэрэгжих төсөл арга хэмжээг нийгмийн үр өгөөж, ач холбогдлоор нь авч үзвэл. Үүнд:

Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр 2018 оны төсвийн жилд нийт 127 төсөл, арга хэмжээнд нийт 945.9 тэрбум төгрөгийн нийгмийн үр өгөөжтэй төслүүд болох эрчим хүч, боловсруулах үйлдвэр, дэд бүтцийн салбарын төсөл хөтөлбөрүүдийг санхүүжүүлэхэд ашиглахаар төлөвлөсөн.

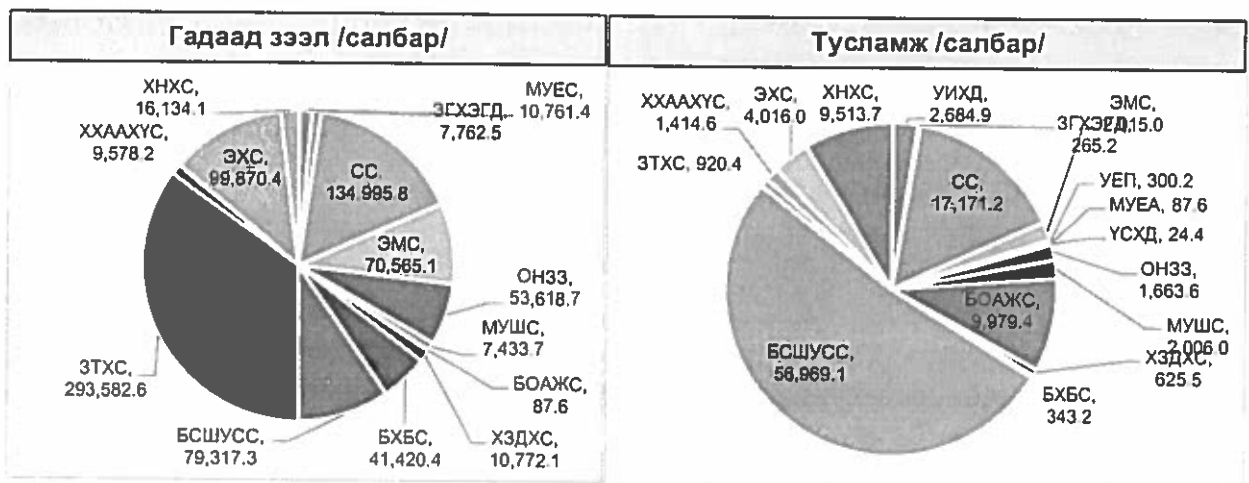
Тухайлбал, БНХАУ-ын 1.0 тэрбум ам.долларын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр “Улаанбаатар-Мандалговь цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төсөл”, “Гачууртын уулзвараас Налайх-Чойрын уулзвар хүртэлх 20.9 км авто зам барих төсөл”, “Тосонцэнгэл-Улиастай чиглэлийн авто зам барих төсөл”, “Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих төсөл”, Япон Улсын Засгийн газрын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр Улаанбаатар хотын Олон улсын нисэх онгоцны шинэ буудлыг барих төслийг бүрэн дуусгаж, ашиглалтад оруулна.

БНЭУ-ын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр “Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг барих төсөл” шинээр хэрэгжүүлж эхлэх зэрэг томоохон төсөл, арга хэмжээнүүдийг санхүүжүүлэн, хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн. Эдгээр төслүүдээс үргэлжлэн хэрэгжиж байгаа төслүүдийн хүрээнд дээр дурьдсаны дагуу 47 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжүүд байна.

Зээл, тусламжийн төслүүдийн ашиглалтыг Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар авч үзвэл дараах байдалтай байна.

График 1. Гадаад зээл, тусламжийн ашиглалт төсвийн ерөнхийлөн захирагч:

/сая төгрөгөөр/

1. Улаанбаатар хотын авто замын түгжрэл, нийслэл хотын дэд бүтцийг хөгжүүлэх, агаарын бохирдлыг бууруулах чиглэлээр дараах томоохон төсөл, хөтөлбөрүүдийг шинээр болон үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

Тухайлбал, Азийн хөгжлийн банк болон Европын хөрөнгө оруулалтын банкны хөнгөлөлттэй зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих хөтөлбөр, төслийн эхний шатны санхүүжилтээр нийслэл хотын Баянхошуу болон Сэлбэ дэд төвүүдийг байгуулах, энэ бүсэд амьдарч байгаа айл өрхийг инженерийн шугам, сүлжээнд холбох, дэд бүтцийн

хангамж үйлчилгээг өргөтгөх, суурь үйлчилгээний хүртээмж болон чанарыг сайжруулах зэрэг арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

Азийн хөгжлийн банкны хөнгөлөлттэй зээл, тусламжийн хөрөнгөөр Нийслэлийн нийтийн тээврийг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн хүрээнд:

-Улаанбаатар хотын хэмжээнд нийт тээврийн хэрэгслээр зорчиж байгаа зорчигчдын 55 хувийг хамардаг Энхтайваны өргөн чөлөөний дагуу Тусгай замын зорчих тээврийн хэрэгслийг шинээр нэвтрүүлэх замаар авто замын түгжрэлийг 2025 онд 20 хувь хүртэл, 2030 онд 30 хувь хүртэл бууруулах,

-БНХАУ-ын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх Нүхэн гарц төслийн хүрээнд Нарны зам дагуу 7 байршилд төмөр замын доогуур нүхэн гарцыг байгуулж, хотын уулзваруудын нэвтрэх хурдыг нэмэгдүүлж, авто замын ачааллыг бууруулах,

-Туул гол дээгүүр Баянзүрхийн 321 метр, Сонсголонгийн 289.4 метр төмөр бетон гүүр барих төсөл, Яармагийн шинэ гүүр барих, хуучин гүүрийг сэргээн засварлах төслүүдийн хүрээнд авто замын дэд бүтцийг сайжруулж, замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах,

-Улаанбаатар хотоос-Хөшигтийн хөндийн олон улсын шинэ нисэх онгоцны буудал хүртэлх нийт 32.2 км хатуу хучилттай, 32.5 метр зорчих хэсгийн өргөнтэй, 2 урсгал, 6 эгнээтэй хурдны авто замыг тавьснаар тээврийн хэрэгслийн түргэн зорчих боломжийг нэмэгдүүлнэ.

Түүнчлэн, зам, тээврийн осол их гарч байгаа ашиглалтын хугацаа нь дууссан Гачууртын уулзвараас Налайх-Чойрын уулзвар хүртэлх 20.9 км авто замыг өргөтгөн, шинэчилснээр зам, тээврийн ослыг бууруулахаас гадна нийслэл хотын авто замын дэд бүтцийг сайжруулна. Түүнчлэн, БНХАУ-ын Засгийн газартай тохиролцсоны дагуу "Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих төсөл"-ийг 1.0 тэрбум ам.долларын хөнгөлөлттэй зээлийн эх үүсвэрээр хэрэгжүүлж, эхлэхээр болоод байна.

2.Экспортыг нэмэгдүүлэх, хилийн үйлчилгээг сайжруулах чиглэлээр дараах төсөл, хөтөлбөрүүдийг шинээр болон үргэлжлүүлэн, хэрэгжүүлнэ.

-Гадаад худалдааны эргэлтийг нэмэгдүүлэх, экспортыг дэмжих, хилийн боомтуудын нэвтрэх хүчин чадлыг сайжруулах зорилгоор Азийн хөгжлийн банкны хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр "Хилийн үйлчилгээг сайжруулах төсөл", "Ургамал малын эрүүл ахуй, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах төсөл"-ийн хүрээнд гааль, хилийн боомтуудын дэд бүтэц, тэдгээр албаны тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх,

-БНХАУ-ын тусламжийн хөрөнгөөр хилийн боомтуудын дэд бүтцийг сайжруулах зэрэг төсөл хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ. Тухайлбал, Замын-Үүдийн боомтын шалган нэвтрүүлэх бүсийн орох гарах урсгалын тоог нэмэгдүүлж, олон улсын жишигт нийцсэн зорчигч тээврийн шалган нэвтрүүлэх үйлчилгээний цогцолбор төвийг байгуулахаар төлөвлөж байна.

-экспортыг дэмжих чиглэлээр Дэлхийн банкны санхүүжилтээр "Экспортыг дэмжих төсөл", Японы ОУХАБанкны зээлийн хөрөнгөөр "Экспортын зээлийн шугам нээх төсөл"-ийг хэрэгжүүлэхээс гадна жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих зорилтын хүрээнд Азийн хөгжлийн банкны зээлийн хөрөнгөөр "Хөдөө аж ахуй, хөдөөгийн хөгжил

төсөл”, ХАА-н Хөгжлийн Олон улсын сангийн зээлийн хөрөнгөөр “Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлага төсөл” зэрэг төслүүдийг тус тус хэрэгжүүлнэ.

3.Боловсролын салбарын хүртээмж, 3 ээлжээр хичээллэж байгаа ерөнхий боловсролын сургуулиудын тоог бууруулах, цэцэрлэгийн тоог нэмэгдүүлэх чиглэлээр олон улсын байгууллагын хөнгөлөлттэй зээл, буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр дараах томоохон төсөл, хөтөлбөрүүдийг шинээр болон үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

Азийн хөгжлийн банкны хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх “Эдийн засгийн хүндрэлийн үед боловсролын чанар ба хүртээмжийг дэмжих төсөл”-ийн хүрээнд нийт 3 сургууль, 7 цэцэрлэгийг Баянзүрх, Сонгинохайрхан, Налайх дүүргүүд болон Дархан-Уул аймагт шинээр барих ба 8 сургууль, 17 цэцэрлэгийн өргөтгөлийн ажлыг Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан, Баянзүрх, Чингэлтэй, Сүхбаатар, Налайх дүүргүүд болон Алтай, Говьсүмбэр, Сайншанд суманд хийхээр төлөвлөж байна.

Япон Улсын Засгийн газрын буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр Нийслэлийн Хан-Уул, Чингэлтэй дүүргүүдэд 2 сургуулийн барилга шинээр барьж, Баянзүрх, Налайх дүүрэгт 2 сургуулийн өргөтгөл хийх, БНХАУ-ын буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр 7 сургуулийн барилгыг нийслэлд, Архангай аймагт 1 цэцэрлэгийг шинээр барих ажлыг тус тус гүйцэтгэнэ.

4.Эрүүл мэндийн салбарын хүртээмж, чанарыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр дараах төсөл, хөтөлбөрүүдийг шинээр болон үргэлжлүүлэн, хэрэгжүүлнэ.

Эрүүл мэндийн салбарын хөгжлийг эрчимжүүлэх, эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмж, чанарыг сайжруулах зорилгоор Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр “Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил хөтөлбөр 4 төсөл”-ийн хүрээнд нийслэлийн хүн амын суурьшил ихтэй Сонгинохайрхан дүүрэгт шинээр олон улсын стандартад нийцсэн жишиг нэгдсэн эмнэлэг барих, БНСУ-ын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр “Үндэсний оношилгоо, эмчилгээний төв байгуулах төсөл”, Кувейтын Засгийн газрын буцалтгүй тусламжаар “Түлэнхийн төв барих төсөл”, Австрийн Засгийн газрын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр “Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх - 2 шат” төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.

5. Орон нутгийн хөгжлийг хангах, дэд бүтцийг сайжруулах чиглэлээр дараах төсөл, хөтөлбөрүүдийг шинээр болон үргэлжлүүлэн, хэрэгжүүлнэ.

-Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр Дархан-Уул, Архангай, Өвөрхангай, Дорноговь, Өмнөговь, Хөвсгөл, Хэнтий, Увс, Булган болон Дундговь аймгуудад бохир усны цэвэрлэх байгууламжийг сайжруулах, шинээр барьж байгуулах,

-Францын Улсын Засгийн газрын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр Эрдэнэт хотын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөх төслийг дуусгаж, ашиглалтад оруулах,

-БНПУ-ын Засгийн газрын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр Баян-Өлгий аймаг, Говьсүмбэр аймгийн Чойр сум, Дорнод аймгийн Чойбалсан сумдын цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих, Австрийн хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжих “Тайшир-Алтай ус хангамж төсөл”-ийн хүрээнд Говь-Алтай аймгийн Алтай хотын усан хангамжийн асуудлыг шийдвэрлэх, мөн тус улсын санхүүжилтээр Баянзүрх, Сонгинохайрхан дүүрэг, Дархан-Уул, Сэлэнгэ аймгийн төвүүдийн гэр хорооллын гудамж, талбайн гэрэлтүүлэг, камержуулах,

-БНХАУ-ын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр нийт аймгуудын төвүүд, нийслэл хотын гудамж, талбайг камержуулах,

-БНСУ-ын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх “10 аймгийн төвийн дулааны станц барих төсөл”-ийн хүрээнд Архангай, Баянхонгор, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Дундговь, Завхан, Өвөрхангай, Хэнтий, Төв, Сүхбаатар аймгуудын төвийн дулааны станцтай төвлөрсөн дулаан хангамжийн системд шилжүүлэн техник, технологийн шинэчлэлт хийнэ.

Асуулт 2. Монгол Улсын хэмжээнд хэрэгжүүлэх төслүүдийг ямар шалгуур, үндэслэл, үзүүлэлтээр сонгож төслийн нэгж байгуулдаг, одоогоор урьдчилсан болон нарийвчилсан тэзү нь хийгдсэн, хөрөнгө оруулагч нь тодорхой болсон, үйл ажиллагааг нь эхлүүлэхэд бэлэн болсон ямар ямар төсөл, төслийн нэгжүүд байгааг салбар, яамдаар гаргаж мэдээлэх талаар.

Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр шинээр хэрэгжих төслүүдэд баримталдаг зарчим, хууль тогтоомжийн талаар:

Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал, төрөөс баримтлах бодлогын баримт бичиг, үндэсний хөтөлбөрүүд, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, тухайн жилийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, болон бусад дунд хугацааны стратегийн баримт бичигт заасан бодлого, зорилтуудтай нийцүүлэн гадаадын, зээл тусламжийн хөрөнгөөр төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлж байна.

Үүний дагуу улсын төсвөөс санхүүжүүлэх боломжгүй, салбарын яамдаас ирүүлсэн тэргүүлэх зэрэглэлийн ач холбогдолтой төсөл, хөтөлбөрийг гадаадын зээл, тусламжийн эх үүсвэрээр Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Өрийн удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хуульд заасан нөхцөл, шаардлагыг хангасан төсөл арга хэмжээг санхүүжүүлэн, хэрэгжүүлж байна.

Энэ хүрээнд түншлэгч орон, олон улсын санхүүгийн байгууллагын Монгол Улстай хамтран ажиллах дунд хугацааны хөгжлийн хамтын ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл, стратегийн баримт бичигт (*түншлэгч байгууллагаас хамаарч харилцан адилгүй хугацаатай байдаг бөгөөд байгуулсан стратегийн баримт бичигт тусгагдсан салбар, бодлогын зорилтын хүрээнд ирэх төсвийн жилүүдэд санхүүжүүлэх төслүүдийг тодорхойлдог*) заасан.

Үүний дагуу гадаадын зээл, тусламжийн эх үүсвэрээр санхүүжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийн саналыг хөгжлийн түншүүдэд хүргүүлдэг. Тухайн түншлэгч орон, олон улсын санхүүгийн байгууллага төслийн саналыг нарийвчлан судалсны үндсэн дээр төслийн агуулга, нөхцөлийг тодорхойлдог ба харилцан тохиролцсоны (*зээл, тусламжийн гэрээ ерөнхий болон тусгайлсан хэлэлцээр байгуулж, Улсын Их Хурлаар соёрхон баталсан*) үндсэн дээр төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхэлдэг.

Төсвийн тухай хуулийн 28.4-т “Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага энэ хуулийн 28.3.1-28.3.8-д заасныг харгалзан улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт тусгагдах 30.0 тэрбум төгрөгөөс дээш хэмжээний төсөл, арга хэмжээнд техник, эдийн засгийн үндэслэлийн урьдчилсан судалгааг хийнэ.” гэж, мөн хуулийн 28.6-д “Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага энэ хуулийн 28.3.2, 28.3.3-т заасан эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдлыг харгалзан үзэхэд үр дүнтэй болох нь урьдчилсан судалгаагаар тогтоогдсон нөхцөлд зураг төсөв, техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тооцоо хийнэ” гэж тус тус заасан.

Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тухай хуульд “22.3. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь хөгжлийн бодлогыг уялдуулан зохицуулах хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн санг үүсгэж, эрхлэн хөтөлнө.” гэж тус тус заасны дагуу Үндэсний хөгжлийн газар нь төслүүдийн ТЭЗҮ-ийн мэдээллийн санг бүрдүүлэн ажиллаж байна.

Монгол Улсын Засгийн газар, хөгжлийн түншүүдтэй хэлэлцээр хийж шинээр хэрэгжүүлэхээр болсон төслүүдийн мэдээллийг (Хүснэгт 2, 3) хавсаргав.

Асуулт 3. Төслийн нэгжүүдийг ямар нөхцөлд, ямар хугацаагаар, ямар зорилгыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэйгээр, ямар дүрэм журмын дагуу байгуулж, үйл ажиллагаанд нь ямар хяналт тавьж, хариуцлага тооцож байгаа талаар.

Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх төслийн үйл ажиллагаанд баримталж байгаа хууль тогтоомжууд:

Монгол Улс 1991 оноос хөгжлийн албан ёсны тусламжийн хүрээнд түншлэгч орон, олон улсын байгууллагуудаас хөнгөлөлттэй нөхцөлтэй зээл, буцалтгүй тусламжийг авч ирсэн.

Гадаадын зээл, тусламжийн эх үүсвэрээр санхүүжүүлэн, хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг 2015 он хүртэлх хугацаанд Гадаадын зээл, тусламжийг зохицуулах тухай хууль болон түүнийг дагалдан гарсан эрх зүйн актаар зохицуулагдаж байсан.

Улсын Их Хурлын 2015 оны 02 дугаар сарын 18-ны өдрийн чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар Өрийн удирдлагын тухай хуулийг баталсан бөгөөд өмнө нь 10 гаруй салангид хууль, тогтоомжоор зохицуулагдаж ирсэн харилцааг энэ хуулиар нэгтгэн зохицуулж байна. /Мөрдөгдөж байгаа эрх зүйн актуудын жагсаалтыг (хүснэгт 4) хавсаргав./

Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийг байгуулах, тэдгээрт хяналт тавихтай холбогдсон бусад эрх зүйн акт:

Гадаад зээлийн эх үүсвэрээр хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээг Засгийн газрын 2016 оны 3 дугаар сарын 28-ны өдрийн 176 дугаар тогтоолоо батлагдсан “Гадаадын тусламж авах, зарцуулах, удирдах, бүртгэх, тайлагнах журам”, Сангийн сайдын 2015 оны 7 дугаар сарын 10-ны өдрийн 196 дугаар тушаалаар батлагдсан “Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгийг ашиглах, эдгээр хөрөнгөөр санхүүжих төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, үнэлэх журам”-аар тус тус зохицуулж байна.

Эдгээр журамд заасны дагуу Монгол Улсын Засгийн газар, түншлэгч орон, олон улсын санхүүгийн байгууллагуудтай хамтран хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээний хүрээнд зээл, тусламжийг авах хэлэлцээрийн явцад тухайн төсөл, арга хэмжээний хамрах хүрээ, хүрэх үр дүн, зорилго, нэн ялангуяа төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагын хүний нөөцийн чадавхаас хамаарч тухайн төслийг бие даасан Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн зохион байгуулалттай хэрэгжүүлэхээр санхүүжүүлэгч байгууллагуудтай хамтран шийдвэрлэж, санхүүжилтийн гэрээ, хэлэлцээрт тусгадаг.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийг төслийг амжилттай хэрэгжүүлэх зорилгоор, санхүүжилтийн хэлэлцээрт тодорхойлсон дуусах хугацаатай уялдуулан, байгуулж байна. Ингэхдээ, төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн бүтэц, орон тоог төслийг захиалагч байгууллагын саналыг харгалзаж, дээрх журмууд болон санхүүжүүлэгч байгууллагын дотоод журмыг үндэслэн Сангийн сайдын тушаалаар байгуулдаг бөгөөд төслийг амжилттай хэрэгжүүлэх зорилгоор чадварлаг боловсон хүчнийг нээлттэй сонгон шалгаруулалтын зарчмаар шалгаруулж, төслийн ажилтан тус бүртэй Хөлсөөр ажиллах гэрээ байгуулан, төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийг бүрдүүлдэг.

Журамд заасны дагуу Хөлсөөр ажиллах гэрээг тухайн жилийн эцэс хүртэл байгуулж, гэрээнд заасан үүргийг жилийн эцэст дүгнэн, сунгах, шинээр байгуулах эсэхийг шийдвэрлэдэг. Хэрвээ гэрээний хугацаа дуусгавар болохоос өмнө тухайн ажилтан нь ёс зүйн доголдол, аливаа зөрчил, дутагдал гаргасан тохиолдолд байгуулсан гэрээг цуцлах, үүсгэсэн зөрчил, дутагдалд журмын дагуу зохих хариуцлагыг тооцож байна.

Түүнчлэн, Төсвийн тухай хуульд Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийг төсвийн байгууллага байна гэж заасан бөгөөд энэхүү заалтын хүрээнд төсвийн байгууллагад тавигддаг хуульд заасан бусад нөхцөл, шаардлагыг хангуулах чиглэлээр Сангийн яамнаас тогтмол нэгдсэн зөвлөмж, удирдлагаар хангаж, санхүүжилтэд хяналт тавьж байна. Тухайлбал, Өрийн удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн дагуу ил тод байдлыг хангах, төсвийн гүйцэтгэлийг тайлагналд тогтмол хяналт тавин ажиллаж байна.

Асуулт 4. Өнгөрсөн хугацаанд ямар, ямар төслийн нэгж, хичнээн төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж үр дүнтэй хэрэгжсэн ба ямар нэгжүүд үр дүнгүй ажиллаж татан буулгасан, зорилго үр дүндээ хүрсэн эсвэл хэрэгжих боломжгүй нь тодорхой болсон төслийн нэгжүүдийг татан буулгах эсэх талаар.

Өнгөрсөн 2013-2017 оны хооронд нийт 85 төсөл хөтөлбөрийг гадаадын зээл болон буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлснээс 61 төсөлд төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж байгуулан ажилласан байна. Эдгээр 61 төсөл хэрэгжүүлэх нэгжээс 14 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж нь тухайн төсөл, арга хэмжээг амжилттайгаар хэрэгжүүлж дуусгавар болгосон. Үлдсэн 47 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж нь тухайн төслийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж байна. Дуусгавар болсон төслөөс амжилтгүй, үр дүнгүй хэрэгжсэн төсөл байхгүй байгаа бөгөөд одоогоор татан буулгах төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байхгүй байна.

Дээрх 61 төслийн төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагааны зардалд 2013-2017 оны хооронд нийт 52.6 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан ба 59.0 хувь нь хөнгөлөлттэй зээл, 24.6 хувь нь буцалтгүй тусламж, 13.1 хувь нь улсын төсөв, 3.3 хувь нь хоёр эх үүсвэрээс (зээл, тусламж болон улсын төсөв) санхүүжсэн байна.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагааны зардал нь тухайн төслийн онцлог, ач холбогдол, хамрах хүрээ зэргээс хамааран харилцан адилгүй байдаг бөгөөд төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийн үйл ажиллагааны зардлын жилийн жигнэсэн дундаж хэмжээ 318.4 сая төгрөг байна. /Дэлгэрэнгүй мэдээллийг (хүснэгт 5) хавсралтаар үзүүлэв./

Асуулт 5. Төслийн нэгжүүдийн санхүүжилтийн эх үүсвэр, бүтэц, удирдлага, зөвлөх үйлчилгээний зардал нийт хэдэн хувийг эзэлж байгаа, тухайн төслүүд нь зээлээр хэрэгждэг бол зээлийн хугацаа, хүүгийн талаарх мэдээллийн талаар:

Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжүүдийн санхүүжилтийн эх үүсвэр нь харилцан адилгүй байгаа бөгөөд Зээлийн хэлэлцээрт тусгайлан Монгол Улсын Засгийн газрын хувь оролцоотой хэрэгжүүлэхээр заасан бол гэрээний заалтын дагуу улсын төсвөөс санхүүжүүлдэг.

Одоо хэрэгжиж байгаа төсөл, арга хэмжээнээс нийт 47 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийг байгуулан үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас 4 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагааг улсын төсвөөс санхүүжүүлэн хэрэгжүүлж байгаа бол үлдсэн 43 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж тухайн төслийн эх үүсвэрээс санхүүжин, үйл ажиллагаа явуулж байна.

Түүнчлэн, Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээ, тэдгээрийн санхүүжилтийн хэлэлцээрт заасан нөхцөл нь төслийн зорилго, хамрах хүрээ, ач холбогдол зэргээс хамаарч харилцан адилгүй байдаг бөгөөд төслийн бүрэлдэхүүн хэсгийг тодорхойлохдоо төслийг хэрэгжүүлэгч байгууллага, зээлдүүлэгч талтай харилцан тохиролцдог.

Тухайлбал, төслийн зорилго нь институцийн чадавхийг бэхжүүлэх, хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоход түлхүү чиглэгдсэн төсөл арга хэмжээнүүдийн төслийн бүрэлдэхүүн хэсэгт Зөвлөх үйлчилгээний зардал нь дийлэнх хувийг эзэлж байдаг бол тоног төхөөрөмж нийлүүлэх төслийн бүрэлдэхүүнд эзлэх хөрөнгийн зардал 100 хувь байдаг.

Бүтээн байгуулалтын төслүүдийн хувьд төслөөс хамааран тодорхой хувь нь зөвлөх үйлчилгээний *(ихэнх тохиолдолд зураг, төсөв, ТЭЗҮ хийх, гүйцэтгэлд техникийн хяналт хийх ажлыг төслийн зөвлөхөөр сонгогдсон хуулийн этгээд хийж, гүйцэтгэдэг)* байна. /Хэрэгжиж байгаа төслүүдийн бүрэлдэхүүнд зөвлөх үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь хэмжээг үзүүлсэн мэдээллийг (Хүснэгт 6) хавсаргав./

Монгол Улсын эдийн засаг Үндэсний нийт орлогын аргаар тооцсон ангиллаар 1991-2014 он хүртэл хугацаанд бага, бага-дунд орлоготой орны ангилалд багтаж байсан бол 2014 оноос эхлэн дунд орлоготой орны ангилалд шилжсэн. Үндэсний нийт орлогын хэмжээнд суурилсан Атласын аргачлалаар тооцож байгаа энэхүү үзүүлэлтээс хамаарч олон улсын санхүүгийн байгууллагууд нь тухайн улсад олгох зээлийн нөхцөл, хөнгөлөлтийн түвшнийг жил бүр шинэчлэн, тодорхойлж байдаг. Үүнтэй холбоотойгоор, хөнгөлөлттэй зээлийн хүүгийн түвшин сүүлийн жилүүдэд өсч, зээлийн хугацаа багасч байгааг (Хүснэгт 7) хавсаргав.

Түүнчлэн, Монгол Улсын Засгийн газарт олгох зээл нь шилжилтийн эдийн засгийн эхэн үед хэмжээ бага, хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээ нь эдийн засгийн хүндрэлийг даван туулах, нийгмийн тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх, институцийн чадавхийг бэхжүүлэх, хууль, эрх зүйн орчныг сайжруулахад чиглэгдэж ирсэн бол сүүлийн жилүүдэд манай эдийн засгийн хурдацтай өсөлт, төлбөрийн чадвар сайжрах хирээр томоохон бүтээн байгуулалтын төслүүдийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах эх үүсвэрийг олгох болсон.

Улсын Их Хурлаас 2006 онд баталсан Гадаадын зээл, тусламжийг зохицуулах тухай хуулийн дагуу Монгол Улсын Засгийн газар зөвхөн хөнгөлөлттэй зээл авах эрх, зүйн зохицуулалттай байсан бол Өрийн удирдлагын тухай хууль 2015 оны 2 дугаар сарын 18-ны өдөр батлагдсанаар арилжааны нөхцөлтэй зээл болон санхүүгийн бусад хэрэгслийг ашиглах боломж бүрдсэн юм. /Мэдээллийг (Хүснэгт 8) хавсаргав./

Асуулт 6. Үйл ажиллагаа нь түр болон бүр зогссон, нэмэлт хөрөнгө шаардлагатай төслийн нэгжүүдийн талаар.

Гадаадын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж байгаа төсөл хөтөлбөрүүдээс 47 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж одоогоор үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас Эрдэнэт хотын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөх төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагаа түр зогсоход хүрээд байна.

Уг төсөл нь Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газрын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгө (9.5 сая евро) болон Монгол Улсын хувь оролцоотойгоор (2.5 сая евро) Эрдэнэт хотод хэрэгжиж байгаа бөгөөд тус хотын бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн, хүчин чадлыг нэмэгдүүлснээр хот өргөжин тэлэх, өсөн нэмэгдэж байгаа үйлдвэр, орон сууцны барилгад шаардлагатай суурь дэд бүтцийг бүрдүүлж, улмаар хүн амыг эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилготой юм.

Гадаадын зээлийн хөрөнгөөр төслийн зөвлөх болон тоног, төхөөрөмжийн зардлыг санхүүжүүлэх бол төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж болон төслийн хүрээнд баригдах байгууламжтай холбогдолтой зардлыг Засгийн газар хооронд байгуулсан санхүүжилтийн хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын Засгийн газар хариуцахаар заасан ба үүний дагуу төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагааны зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлдэг.

Төслийн үйл ажиллагааг 2013 оны 7 дугаар сарын 17-ны өдрөөс эхлүүлж, 2017 оны 10 дугаар сарын 1-ний өдрөөр дуусгавар болгохоор төлөвлөсөн байсан ч барилгын өргөтгөлийг хийж байгаа гүйцэтгэгч дотоодын аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаанаас хамаарч төслийн хэрэгжилт удааширсан нь төсөл сунгагдах нөхцөлийг бүрдүүлсэн.

Төсөл хэрэгжүүлэгч Барилга, хот байгуулалтын яам болон Орхон аймгийн Засаг даргын Тамгын газраас 2017 оны 9 дүгээр сарыг хүртэлх хугацаанд 2017 оны 10 дугаар сард Улсын комисс байгуулан барилга, байгууламжийг улсад хүлээлгэн өгөхөөр төлөвлөж байсан тул гадаад зээлийн ашиглалт, зарцуулалт болон төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагааны урсгал зардлыг 2018 оны улсын төсөвт тусгуулах саналыг Монгол Улсын 2018 оны төсвийн төслийг боловсруулах явцад Сангийн яаманд ирүүлээгүйн улмаас санхүүжүүлэх эх үүсвэргүй болсон. Өөрөөр хэлбэл, төслийн

хэрэгжилтийг төлөвлөсөн хугацаанд дуусгавар болгоогүй, төсөл сунгагдах болсноор төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх боломжгүй болоод байна.

Энэхүү төслийн хэрэгжилт болон зээлийн ашиглалт 94.0 хувьтай байгаа нь төслийг хэрэгжүүлж дуусгах зайлшгүй нөхцөл, шаардлагыг бий болгож байна.

Асуулт 7. Цаашид төслийн нэгжүүдийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй, ил тод, хуулийн дагуу явуулах талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар.

Монгол Улсын эдийн засаг зах зээлийн эдийн засагт шилжсэн эхний үед гадаад орон, олон улсын байгууллагуудаас авсан хөгжлийн албан ёсны тусламжийн хэмжээ манай улсын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнээс 1.6 дахин их хэмжээнд хүрч, шилжилтийн үеийн эдийн засгийн хүндрэлийг даван туулахад чухал үүрэг гүйцэтгэж ирсэн. Түүнчлэн, гадаад зээл, тусламжийн эх үүсвэр нь цаашид ч Засгийн газрын санхүүжилтийн шаардлагатай хэрэгцээг шийдвэрлэх чухал эх үүсвэр хэвээр байна.

Энэ нь ирэх төсвийн жилүүдэд Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн алдагдал, төсвийн мөнгөн хөрөнгийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэхэд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй Засгийн газрын өрийн үйлчилгээний ачааллыг жигдэлж багасгах, өрийн дарамтыг бууруулах зайлшгүй шаардлага үүсээд байгаатай холбоотой.

Нөгөөтэйгүүр, Монгол Улсын Засгийн газар 1991 оноос эхлэн олон улсын байгууллагад элсэн орж, хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр зээл, тусламжийн эх үүсвэрийг авч ашиглаж эхэлсэн үеэс эхлэн энэхүү харилцаанд мөрдөгдөж байгаа хууль, эрх зүйн актыг үе шаттайгаар шинэчлэн, сайжруулж ирсэн.

Өнөөгийн нөхцөл байдалд гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа төслийн нэгжүүд, тэдгээрийн ил тод байдлыг хангах харилцаа нь Төсвийн тухай хууль, Өрийн удирдлагын тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль болон эдгээр хуулийг дагаж гарсан журам, эрх зүйн актаар зохицуулагдаж байна. Цаашид ч эдгээр мөрдөгдөж байгаа эрх зүйн актуудыг шинэчлэх шаардлага үүсээд байна.

Гадаадын зээл, тусламжийн эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, төслүүдийн хяналт-шинжилгээ үр дүнг сайжруулах чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар:

Гадаадын зээл, тусламжийн талаар мөрдөгдөж байгаа эрх зүйн акт, журам зааврыг боловсронгуй болгохоор хөгжлийн түншүүд, төслийг хэрэгжүүлэгч байгууллага болон төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжүүдтэй хамтран ажиллаж байгаа бөгөөд салбарын хэрэгжүүлж байгаа төслүүдийн зорилго, цар хүрээ зэргээс хамаарч, нэн ялангуяа төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжүүдэд хамааралтай нормативыг өөрчлөх хувилбарыг боловсруулан, шинэчлэх ажлыг зохион байгуулж байна.

Түүнчлэн, Өрийн удирдлагын тухай хуульд Засгийн газрын гадаад зээлийн талаар төрөөс баримтлах бодлогыг Улсын Их Хурал тодорхойлох бүрэн эрхтэй талаар заасны дагуу Сангийн яамнаас тус бодлогын баримт бичгийн төслийг боловсруулаад байна. Цаашид энэхүү бодлогын баримт бичгийг боловсруулж Засгийн газарт танилцуулж, шийдвэрлүүлэхээр ажиллаж байна.

Төслийн хэрэгжилт, үр дүнд хяналт-шинжилгээ үнэлгээг хийж, Засгийн газрын хуралдаанаар тайланг хэлэлцүүлэх ажлыг жил бүр зохион байгуулж байгаа бөгөөд Засгийн газрын 2017 оны 89 дүгээр тогтоолоор шинэчлэн баталсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу төсвийн ерөнхийлөн захирагчид өөрийн салбар, эрхлэх асуудлын хүрээнд гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжиж байгаа төслүүдийн 2017 оны хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж, үр дүнд үнэлгээ өгсөн тайланг нэгтгэн, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлэн танилцуулахаар ажиллаж байна.

Мөн, Засгийн газрын 2017 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, Монгол Улсын 2017 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд төслүүдийн хэрэгжилт, гүйцэтгэлийг тайлагнах ажлыг үе шаттайгаар авч хэрэгжүүлнэ.

Засгийн газартай хамтран хэрэгжүүлж байгаа төслүүдийг нэгтгэн дүгнэх, санхүүжүүлэгч талд Засгийн газрын авч хэрэгжүүлж байгаа бодлого, үйл ажиллагаа, салбарын бодлого, тэргүүлэх чиглэлийн баримт бичгүүдийг танилцуулж, тэдгээр бодлогын баримт бичигт тусгагдсан бодлогын зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах эх үүсвэрийг тодорхойлж, мэдээлэл харилцан солилцох зорилгоор зөвлөлдөх уулзалтуудыг зохион байгуулж байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт “Түншлэгч улс орон, олон улсын банк, санхүүгийн байгууллагуудтай зөвшилцөх уулзалтуудыг сэргээн зохион байгуулах”-аар тусгасны дагуу Засгийн газар-Хөгжлийн түншүүдийн зөвлөлдөх уулзалтыг 2016 оны 12 дугаар сарын 2-ны өдөр амжилттай зохион байгуулсан.

Уг уулзалтаар Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, тэргүүлэх чиглэл болон салбарын зорилтууд, макро эдийн засгийг тогтворжуулах арга хэмжээний тухай танилцуулан, хөгжлийн түншүүд Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлалын зорилт, хүрэх үр дүнг хангах хүрээнд уялдсан үндэсний стратеги, тэргүүлэх, чиглэл бодлого зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажиллахаа илэрхийлсэн.

Цаашид Засгийн газар болон гадаад түншүүдийн зөвлөлдөх уулзалтыг тогтмол зохион байгуулах, үйл ажиллагааны үр өгөөж, мэдээллийн ил тод байдал, бодлогоо нээлттэй хэлэлцүүлэх, харилцан итгэлцэл, хариуцлагатай үр дүнтэй хамтын ажиллагааг дэмжиж ажиллахаар тогтсон.

Энэхүү хамтын ажиллагааны зохицуулалтын механизм нь хөгжлийн түншүүдтэй харилцах харилцааг өргөжүүлэн бэхжүүлэх, Засгийн газрын зүгээс хөгжлийн бодлого, үндсэн чиглэлд заасан зорилтыг хөгжлийн түншүүдийн зээл, тусламжийн эх үүсвэртэй уялдуулах, төсөл, хөтөлбөрийн үйл ажиллагаа, үр ашиг, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, хөгжлийн түншүүдтэй хамтарч ажиллах хүрээ, чиглэлийг тодорхойлох, нэгдсэн ойлголтод хүрэхэд өндөр ач холбогдолтой бөгөөд дараагийн зөвлөлдөх уулзалтыг 2018 оны эхний хагас жилд зохион байгуулахаар төлөвлөн ажиллаж байна.

Түүнчлэн салбарын бодлого, тэргүүлэх чиглэлийн зорилт, хэрэгжилтийг хөгжлийн түншүүдтэй хэлэлцэх, салбарын яам, хэрэгжүүлэгч төрийн байгууллагууд болон хөгжлийн түншүүдийн үйл ажиллагааг уялдуулах хүрээнд салбарын болон сэдэвчилсэн уулзалтуудыг яамд, хөгжлийн түншүүдтэй хамтран зохион байгуулах, салбарын зээл, тусламжийг зохицуулах үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох талаар ажиллаж байна. Өнгөрсөн онд эрүүл мэнд, хүнс, хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэр, барилга, хот байгуулалтын салбарт хөгжлийн түншүүдийн салбарын зөвлөлдөх уулзалтыг амжилттай зохион байгуулав.

Гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжиж байгаа төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилтэнд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх уулзалтыг хөгжлийн түншүүдтэй хамтран зохион байгуулах, уулзалтаар төслүүдийн үйл ажиллагаа, хэрэгжилтэнд тулгарч байгаа нийтлэг асуудлыг тодорхойлон хэлэлцэх, шийдвэрлэх боломжийн талаар санал солилцох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж байна.

Төслүүдийн дансыг Төрийн сангийн нэгдсэн дансны тогтолцоонд шилжүүлэх талаар:

Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж байгаа төсөл, хөтөлбөрүүдийн данс нь зарим арилжааны банкуудад байршиж байгааг Төрийн сангийн нэгдсэн дансанд төслийн үйл ажиллагаанд хүндрэл үүсгэлгүйгээр үе шаттайгаар шилжүүлэх, улмаар Төрийн сангийн нэгдсэн данснаас төлбөр тооцоог хийж, гүйцэтгэх тогтолцоонд шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулж байна.

Сангийн яамнаас Монголбанктэй холбогдох уулзалтуудыг хийж, системийг өргөтгөх, шаардлагатай бэлтгэл ажлыг хангах чиглэлээр арга хэмжээг авч байна. Гадаадын зээл, тусламжийн төслүүдийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, тулгамдаж байгаа асуудлыг шийдвэрлэхэд Сангийн яамны зүгээс төслийг хэрэгжүүлэгч байгууллага, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид болон санхүүжүүлэгч талтай олон талт уулзалтуудыг тухай бүр зохион байгуулан, хамтран ажиллаж байна.

Гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа төслүүдийн удирдлага, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний системийг боловсронгуй болгох талаар:

Түншлэгч орон, олон улсын байгууллагаас авч байгаа хөнгөлөлттэй зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа төсөл, хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтийн явц байдал, үйл ажиллагаанд хяналт тавих зорилгоор 2016 оноос эхэлж төслүүдийн хүрэх үр дүн, хэрэгжилт, санхүүжилтийн хэмжээ хэрэгжүүлэгч байгууллага, гүйцэтгэгч, ашиглалт зэрэг төсөлтэй холбоотой мэдээллийг агуулсан Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн төслүүдийн Удирдлагын мэдээллийн систем /ODAMIS/-ийг Дэлхийн банкны техник туслалцааны хүрээнд тусламжийн хөрөнгөөр бий болгосон.

Уг системийг Сангийн яамны цахим хуудсаар дамжуулан ажиллуулж байгаа ба системд 1991 оноос эхлэн Монгол Улсын Засгийн газрын авч ашигласан гадаадын

зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж дууссан болон хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээний мэдээллийг оруулаад байна.

Хэдийгээр төслүүдийн мэдээллийг оруулан, системийг ашиглаж байгаа ч цаашид системийн мэдээллийн санг өргөжүүлэн шинэчилж, мэдээллийн агуулга, чанарыг сайжруулах шаардлага үүссэн. Үүний дагуу хэрэглэгчдэд мэдээлэл авахад илүү хялбар болгож системийг өөрчлөх, модуль, өгөгдлийн сан, интерфэйсийн шинэчлэлт, өөрчлөлтүүдийг системд хийхээр ажиллаж байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр ашгийг нэмэгдүүлэхэд үргэлжлүүлэн анхаарч ажиллах талаар.

Шилэн дансны тухай хуулиар тодорхойлсон Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлж байгаа төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжүүд болон төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагад мэдээллийн санд мэдээлэл төвлөрүүлэх, тайлагнах, хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах чиглэлээр Сангийн яамнаас үүрэг чиглэл хүргүүлэн, хяналт тавин ажиллаж байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. 2018 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдрийн байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд байгуулагдсан төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж, түүний орон тоо, үйл ажиллагааны зардлын тооцоолол	2
Хүснэгт 2. Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгөөр шинээр хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний төслийн нэгж болон төслийн ТЭЗҮ-ийн талаарх мэдээлэл	10
Хүснэгт 3. Гадаад улс, олон улсын байгууллагын буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр шинээр хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний төслийн нэгж болон төслийн ТЭЗҮ-ийн талаарх мэдээлэл	14
Хүснэгт 5. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжиж дууссан болон, хэрэгжиж байгаа төсөл,	16
арга хэмжээний үйл ажиллагааны зардлын мэдээлэл	16
Хүснэгт 6. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа төсөл, арга хэмжээний бүрэлдэхүүний хүрээнд зөвлөх үйлчилгээний зардалтай холбоотой мэдээлэл	18
Хүснэгт 7. Санхүүжүүлэгч талын 1991-2017 оны зээлийн нөхцөлүүдийн харьцуулалт	20
Хүснэгт 8. Улсын Их Хурлаас соёрхон баталсан Зээлийн хэлэлцээр, тэдгээрийн нөхцөлүүдийн мэдээлэл	21

Хүснэгт 1. 2018 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдрийн байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд байгуулагдасан төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж, түүний орон тоо, үйл ажиллагааны зардлын тооцоолол

сая төгрөг

№	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч /Төсөл арга, хэмжээ/	Банхүүжүүлэгч	Хэрэгжүүлэгч	Төрөл	ТХН-ийн орон тоо	Улсын төсвөөс санхүүжих	Гадаад эх үүсвэрээс санхүүжих	ТХН-ийн үйл ажиллагааны жилийн дундаж зардал	Төслийн үндсэн зорилго, ач холбогдол
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА									
1	Монгол Улс дахь төлөөллийн байгууллагыг бэхжүүлэх	Нэгдсэн үндэстний байгууллага	2017-2020	тусламж	4		242.6	242.6	НӨУБ-ын эрх зүйн болон институтийн харилцан уялдаатай асуудлууд, ИТХ-ын зохион байгуулалтын /хувьд болон хувь төлөөлөгчдийн чадавхыг бэхжүүлэх замаар дээр дурдсан асуудлыг шийдвэрлэх.
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА									
2	Ухаалаг засаг төсөл	Дэлхийн банк	2015-2020	хөнгөлөлт-тэй зээл	5		271.7	271.7	Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийг оновчтой ашиглах замаар төрийн үйлчилгээг илүү хүртээмжтэй, ил тод болон үр ашигтай болгон сайжруулах.
3	Олборлох үйлдвэрлэлийн засаглалыг сайжруулах төсөл	Дэлхийн банк	2016-2018	тусламж	4		307.8	307.8	Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын санаачилгыг тогтвортой оролцооны зарчим дээр хэрэгжүүлснээр Монголын олборлох үйлдвэрлэлийн удирдлагын нээлттэй, харилцалгатай байдлыг сайжруулах.
ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙД									
4	ДҮГБЕ-ын ОУСТ-ийн үйл ажиллагааг эхлүүлэх төсөл	Нэгдсэн үндэстний байгууллага	2014-2018	тусламж	6		352.3	352.3	Монгол Улс болон бусад далайд гарцуй хөгжиж буй орнуудын хөгжлийн төлөвийг сайжруулах стратегийн арга хэмжээ авахад дэмжлэг үзүүлэх.
САНГИЙН САЙД									
5	Зээлийн батлан даалтын системийг дэмжих төсөл	Азийн хөгжлийн банк	2016-2021	хөнгөлөлт-тэй зээл	6		750.7	750.7	Урт хугацаат хадгаламжийн зах хөнгөлөлттэй зээлийг бүрдүүлэх замаар жижиг ба дунд үйлдвэрлэл (ЖДҮ) эрхлэгчдэд урт хугацаатай,
					47				

баглан даалттай санхүүжилт авах боломжийг бүрдүүлж, эдийн засгийн төрөлжүүлэх болон ажил эрхлэлтийг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх.

Төсвийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг дэмжих, орон нутгийн хэмжээнд шаардлагатай боловсон хүчнийг чадавч, мэдлэг үр чадварыг дээшлүүлэх. Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийх, сайн гүйцэтгэлийг нэмэлт хөрөнгө хуваарилах замаар урамшуулах, орон нутгийн төсвийн зарцуулалтад нутгийн ТББ, иргэний нийгмийн зүгээс хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийх үйл ажиллагааг дэмжиж, төсвийн ил тод байдлыг хангах хууль, тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангана.

6 Төсөл Хөнгөлөлт-тэй зээл 1,566.2 1,566.2

Тогтвортой амьжиргаа-3 Дэлхийн банк 2015-2020 тусламж 7 783.3 783.3

7 Төлбөрийн системийн шинэчлэл төсөл /Азийн хөгжлийн банк/ 2016-2019 хөнгөлөлт-тэй зээл 7 293.9 293.9

Эдийн засаг дахь өсөн нэмэгдэж буй санхүүгийн зах хөнгөлөлт-тэй зээлийн хэрэгцээг хангах, улс үндэстнийг бүхэлд нь хамарсан төлбөрийн цолд үйлчилгээ бүхий найдвартай төлбөрийн системтэй болж, төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадвар, санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангахад оршино.

8 Уул уурхайн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл Дэлхийн банк 2011-2019 тусламж 7 436.7 436.7

Хөнгөлөлт-тэй зээл

Дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэн, уул уурхай, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг үл харгалзан нэмүү өртөг шингэсэн үйл ажиллагааг дэмжих болон дэд бүтцийн төслүүдийн бэлтгэлийг хангах, хэрэгжүүлэхэд дотоодын чадавчыг сайжруулах зорилгоор дэд бүтцийн төслүүдийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих.

9 Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл Азийн хөгжлийн банк 2017-2021 хөнгөлөлт-тэй зээл 7 468.5 468.5

Гадаад худалдаа эрхлэх ажиллагааг хялбар, ил тод болгосноор хилийн боомтоор дамжин өнгөрөх худалдааны хөнгөвчлөгдөнө. Гадаад худалдааны бараа эргэлт сайжирна. Дэлхийн зах хөнгөлөлттэй зээл дээр Монгол Улсын өрсөлдөх чадвар нэмэгдэнэ.

10	Хөдөө аж ахуй, хөдөөгийн хөгжлийн төслийн нэмэлт санхүүжилт	Азийн хөгжлийн банк	2017-2021	хөнгөлөлт-тэй зээл	5	820.8	820.8	Төв Азийн бүс нутгийн хамтын ажиглагааны тээврийн коридор дагуух Монгол Улстай хийх худалдааны эрэлт сайжирна. Агробизнесийн чиглэлийн хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгж (ААН)-үүдэд хөрөнгө оруулах замаар хөдөө аж ахуй, хөдөөгийн хөгжлийг дэмжин ажлын байр бий болгох, Монгол Улсын эдийн засгийг солонгоруулах, ядуурлыг бууруулахад хувь нэмэр оруулна.
----	---	---------------------	-----------	--------------------	---	-------	-------	--

11	Экспортыг дэмжих төсөл	Дэлхийн банк	2017-2021	хөнгөлөлт-тэй зээл	5	88.1	88.1	Уул уурхайн бус салбарын жижиг, дунд үйлдвэр эрхлэгчдийн экспортын чадавхыг бэхжүүлэх болон экспортын зах хөнгөлөлттэй зээлд нэвтрэх боломжийг өргөжүүлэх.
----	------------------------	--------------	-----------	--------------------	---	------	------	--

12	Төсөв, санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх төсөл	Дэлхийн банк	2017-2022	хөнгөлөлт-тэй зээл	3	-	-	Төсөв, санхүү, нийгмийн хамгааллын салбарын хууль эрх зүйн орчин, төсвийн зарлагын удирдлагын чанар, төсвийн сахилгыг бэхжүүлэх зорилготой болно.
----	--	--------------	-----------	--------------------	---	---	---	---

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД 29

13	Үндэсний оношилгоо, эмчилгээний төв байгуулах төсөл	Солонгос	2013-2018	хөнгөлөлт-тэй зээл	11	1,887.5	1,887.5	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чандарыг сайжруулан салбарын тогтолцооны чадавхыг бэхжүүлэхэд оршино. Хүн амын өсөлттэй холбогдон гарч буй бодит эрэлтэд тулгуурлан олон нийтэд эрүүл мэндийн чандартай үйлчилгээ, оношилгоо, эмчилгээний боломжит, хүртээмжтэй, чандартай үйлчилгээг үзүүлэх; -Гадаадад эмчлүүлэхээр явж буй өвчтөнүүдийн тоо болон эрүүл мэндийн нийт зардлыг бууруулах; -Орон нутгийн болон эрүүл мэндийн үйлчилгээ дутагдалтай газар илүү хүртээмжтэй эрүүл мэндийн онцгой үйлчилгээг бий болгох; -Оношилгооны алдаанаас болж гарах нас баралтын хэмжээг бууруулах;
----	---	----------	-----------	--------------------	----	---------	---------	--

14 Цахим эрүүл мэнд Дэлхийн банк 2016-2020 хөнгөлөлт- 5 754.8 754.8

Эрүүл мэндийн мэдээллийн системийн хэрэглээ, нэгдмэл байдлыг сайжруулах, сонгогдсон газар нутагт эрүүл мэндийн үйлчилгээг шуурхай хүргэх цахим шийдлүүдийг бий болгох зорилготой бөгөөд энэ ажлын хүрээнд эрүүл мэндийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагууд, эмчлүүлж буй өвчтөн болон эрүүл мэндийн салбарын удирдлагуудын хооронд эрүүл мэндийн мэдээлэл солилцох платформ бий болгоход дэмжлэг түслалцаа үзүүлнэ.

15 Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил хөтөлбөр-4 Азийн хөгжлийн банк 2013-2020 тусламж 10 174.7 174.7

Энэхүү төслийн зорилго Монгол Улсын Эрүүл мэндийн салбарын үр өгөөж, засаглал, мөн эмийн аюулгүй байдлыг сайжруулахад оршино. Төслийн зорилтууд: Улаанбаатар хотын эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг бэхжүүлэх- Сонгинохайрхан дүүргийн (СХД) нэгдсэн эмнэлгийг жишиг эмнэлэг болгон өөрчлөх, Хүний нөөцийн хөгжлийн дэмжих, Эмийн аюулгүй байдлыг бэхжүүлнэ.

16 Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил хөтөлбөр-5 Азийн хөгжлийн банк 2013-2018 хөнгөлөлт- тэй зээл 3 220.0 220.0

Монгол Улсын эмнэлгээр үйлчлүүлэгч өвчтөнүүд, тэнд ажиллаж буй эрүүл мэндийн ажилтнуудын аюулгүй байдлыг сайжруулна. Төслийн зорилтууд: Цусны аюулгүй байдлыг бэхжүүлэх, ЭМБ-ын хог хаягдлын менежментийг сайжруулах, ЭМБ-ын эрүүл ахуй, халдварын сэрхийлэлт, хяналтыг бэхжүүлнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД

18

17 Ургамал, малын эрүүл ахуй, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах арга хэрэгслийг сайжруулах Азийн хөгжлийн банк 2016-2020 хөнгөлөлт- тэй зээл 10 802.6 802.6

Дэлхийн худалдааны байгууллагын "Ургамал, малын эрүүл ахуй, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах хэлэлцээрт" нийцүүлэн Монгол Улсын ургамал, малын эрүүл ахуй, аюулгүй байдлын тогтолцоог сайжруулж, улмаар хөдөө аж ахуйн болон хүнсний

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАГ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД

35

№	Төрөлжүүлэх замаар эдийн засгийг нэмэгдүүлэхэд чиглэнэ.	Гамшгийн эрсдэлийн удирдлагын үндэсний болон орон нутгийн байгууллага, багийн иргэдийн зүд болон ой, хээрийн түймрийн эрсдэлийг удирдах чадаах бэхжүүлэхэд оршино. Төслийн зорилт (i) Багийн хөршийн бүлгүүдийн ОНСГЭУ-ын арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулна. (ii) Гамшгийн бэлэн байдлыг сайжруулах жижиг хэмжээний дэд бүтэц, тоног төхөөрөмж, технологийн төслийг туршилтын журмаар хэрэгжүүлнэ. (iii) Улс, аймаг, сумын түвшинд гамшгийн эрсдэлийг удирдах, хор уршгийг арилгах удирдлагын чадаах бэхжин.	Бүтээгдэхүүний худалдааг нэмэгдүүлэх замаар эдийн засгийг төрөлжүүлэхэд чиглэнэ.					
18	Зүд болон ой хээрийн түмэртэй тэмцэх олон нийтийн чадаахыг бэхжүүлэх төсөл	Азийн хөгжлийн банк	2016-2019	тусламж	8	282.0	282.0	Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутаг (УТХГ)-ийн хилээс гадуур орших үндэсний болон дэлхийн хэмжээнд ач холбогдол бүхий биологийн олон янз байдлын амьдрах орчныг хамгаалах зорилгоор нутгийн хамгаалалт бүхий газар нутгийн сүлжээг бий болгох, үүнтэй холбоотой эрх зүйн орчныг сайжруулах, ТХГН-ийн сүлжээг өргөжүүлэх.
19	Байгалийн нөөцийн менежмент бүхий хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээ төсөл	Нэгдсэн үндэстний байгууллага	2013-2018	тусламж	4	486.4	486.4	Монгол орны тусгай хамгаалалттай газар нутгийн менежментийг (орчны бүс болон экологийн коридор) бэхжүүлэх, биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, орчны бүс дэх орон нутгийн ард иргэдийн тогтвортой амьжиргааг дэмжихэд оршино.
20	Биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох төсөл	Герман	2015-2020	тусламж	7	544.8	544.8	Төслийн үр нөлөөгөөр гэр хорооллын бүсэд нийгмийн эрүүл мэндийн нөхцөл сайжирч, хөрсний бохирдол
21	Гэр хорооллын ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулах замаар	Азийн хөгжлийн банк	2017-2021	тусламж	10	187.6	187.6	

хөрсний бохирдлыг
бууруулах төсөл

буурна. Төслөөс хүлээж буй үр
дагварын хувьд сайжруулсан ариун
цэврийн байгууламжийг гэр
хороололд нэвтрүүлэх болон хүний
хягдал ялгадсаа үүдэлтэй хөрсний
бохирдлыг бууруулах загвар үйл
ажиллагаануудыг туршин
хэрэгжүүлнэ.

22 Монгол орны UN-REDD
Үндэсний Хөтөлбөр

Нэгдсэн
Үндэстний
байгууллага

2016-2018

тусламж

4

474.7

474.7

Ойн доройтол болон хомсдолгоос
үүдэлтэй хүлэмжийн хийн ялгарлыг
бууруулахад (REDD+) хөгжиж буй
орнуудад дэмжлэг үзүүлэх
зорилготой.

23 Монгол орны баруун
бүсэд газрын доройтол,
хөгжлийн сөрөг
нөлөөллийг бууруулах,
дүйцүүлэн хамгааллыг
нэвтрүүлэх нь төсөл

Нэгдсэн
Үндэстний
байгууллага

2016-2019

тусламж

7

996.4

996.4

Завхан, Увс, Ховд аймагт газрын
толтвортой менежмент бий болгох,
Баян-Айраг, Хөшөөт, Хотгорын
уурхайнуудад дүйцүүлэн хамгааллыг
нэвтрүүлэх.

24 Хөвсгөл нуурын
байгалийн цогцолбор
газрын орчны бүсийн
иргэдийн амьжиргааг
дэмжих, толтвортой
аялал жуулчлалыг
хөгжүүлэх нэгдсэн
төсөл

Азийн хөгжлийн
банк

2016-2019

тусламж

3

553.1

553.1

Хөвсгөл нуурын байгалийн
цогцолборт газрын орчны бүсийн 5
сум, 1 тосгоны иргэдийг аялал
жуулчлалын зах хөнгөлөлт-тэй
зээлтэй холбох замаар амьжиргааг
сайжруулах, иргэдийн амьжиргаа,
мал аж ахуй, хог хаягдлын асуудлыг
цогц байдлаар шийдвэрлэх загвар
бий болгох юм.

БАРИЛГА, ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН
САЙД

16

25 Орон сууцны хороолол,
дэд бүтэц төсөл

Хятад

2011-2018

хөнгөлөлт-
тэй зээл

7

400.0

400.0

VII дугаар хороолол, МУОНРТ
орчмын хорооллын гадна ИШС-ний
ажлууд, тухайн орчны газрыг
чөлөөлж 2592 айлын орон сууцны
барилга усралтын ажил хийгдэнэ.

26 Зүүн өмнөд говийн хот
байгуулалт, хилийн
ойролцоо суурин
газруудын хөгжлийн
төсөл

Азийн хөгжлийн
банк

2016-2019

хөнгөлөлт-
тэй зээл

9

400.3

400.3

Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн
шинэлэг технологи ашигласнаар
байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг
нөлөөлөл багасаж, орон нутгийн
оршин суугчдын эрүүл ахуй, орчны
стандартыг дээшлүүлнэ.

БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН САЙД

24

27 Дээд боловсролын шинэчлэл төсөл

Азийн хөгжлийн банк

2012-2018

хөнгөлөлт-
тэй зээл

8

380.5

380.5

Чанартай, сайн менежмент бүхий тэгш хүртээмжтэй дээд боловсролын тогтолцоог Монгол Улсад бий болгох. Төслийн хөрөнгийг нэн түрүүнд дээд боловсролын арга хэмжээнд чадваржуулах төлөвлөсөн.

28 Инженер технологийн дээд боловсрол төсөл

Япон

2014-2023

хөнгөлөлт-
тэй зээл

10

835.0

835.0

Монгол Улсад өндөр мэдлэг, ур чадвар бүхий инженер, технологийн мэргэжилтэн бэлтгэх, инженерийн боловсролын өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэх, багшлах боловсон хүчний нөөцийг бэхжүүлэх, сургалтын орчныг шинэчлэх, чанарыг сайжруулах.

29 Баруун бүсийн сургуулийн бага ангийн суралчдын дотуур байрны нөхцөлийг сайжруулах төсөл

Азийн хөгжлийн банк

2016-2019

хөнгөлөлт-
тэй зээл

6

330.2

330.2

Хүүхэд бүрд, ялангуяа малчин ерхийн хүүхдэд чанартай боловсролыг тэгш, хүртээмжтэй эзэмшүүлэх үүднээс баруун бүсийн 3 аймагт сургуулийн дотуур байрны материаллаг орчин, үйлчилгээг сайжруулах загвар тогтоон, хэрэгжүүлэхэд оршино.

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН САЙД

62

30 Баруун бүсийн боосоо тэнхлэгийн авто зам хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр төсөл-2

Азийн хөгжлийн банк

2015-2019

хөнгөлөлт-
тэй зээл

5

542.5

542.5

ОХУ-Монгол Улс-БНХАУ-ыг холбосон транзит автозамын сүлжээг бий болгож, худалдааны эргэлтийг дэмжих зорилготой.

хөнгөлөлт-
тэй зээл

348.0

348.0

31 Бүс нутгийн ложистикийн төвийг хөгжүүлэх төсөл

Азийн хөгжлийн банк

2011-2019

тусламж

7

Манганы хөгжлийн зорилтуудыг хангах таатай нөхцөл бүрдүүлэх, гадаадаас Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрөх тээвэрлэлтийг нэмэгдүүлж ур ашгийг дээшлүүлэхэд оршино. Замын-Үүд боомтод үр ашигтай, өрсөлдөхүйц, найдвартай холимог тээврийн системийг хөгжүүлэх, ложистикийн төвийг байгуулах.

32 Улаанбаатар хотын Олон Улсын нисэх онгоцны шинэ буудал барих төсөл

Япон

2009-2018

хөнгөлөлт-
тэй зээл

19

918.3

839.4

Далайд гарцгүй Монгол Улсын хувьд гадагш гарах гол хаалга болох чухал ач холбогдолтой нийслэл хотын нисэх онгоцны буудлын аюулгүй ажиллагаа, хүчин чадал, найдвартай,

33 Улаанбаатар-Хөшлигийн
хөндий нисэх онгоцны
буудлын чиглэлийн
хурдны зөвлөх авто зам
төсөл

Хятад 2016-2019 хөнгөлөлт-
тэй зээл 17

тав тухтай байдлыг сайжруулах
үндэсэс Монгол Улсын нийслэлд
Олон улсын нисэх онгоцны шинэ
буудлыг газарзүйн ямар нэгэн
хязгаарлалтаас ангид газар нутагт
барьж байгуулах.

Нийт урт 32.260 км, асфальт бетон
хучилттай зорчих хэсгийн өргөн 32.5
м, 2 урсгал 6 эгнээтэй хурдны авто
зам тавина, 1 дүгээр зэрэглэлийн
авто зам тавигдана, /1 дүгээр зэргийн
зам – Улаанбаатар хотын төв замууд
буюу чанар сайн, зузаан/.

34 Баянхонгор-Байдрагийн
гүүр чиглэлийн 129.4 км
хатуу хучилттай авто
зам барих" төсөл

Хятад 2017-2019 хөнгөлөлт-
тэй зээл 7

1,400.0 1,400.0

Нийт урт 129.4 км, далагний өргөн
11 м, хучилтын өргөн 7 м, асфальт
бетон хучилт 5 см, буталсан чулуун
суурь 35 см, суурийн доод үе 20 см, 2
талдаа 2 м өргөн хайрган
хөвөөтэй, 3 дугаар зэрэглэлийн авто
зам тавигдана. /III дугаар зэргийн
зам/

35 Тосонцэнгэл-Улиастай
чиглэлийн 114 км хатуу
хучилттай авто зам
барих" төсөл

Хятад 2017-2019 хөнгөлөлт-
тэй зээл 7

Нийт урт 114 км, далагний өргөн 11
м, хучилтын өргөн 7 м, асфальт
бетон хучилт 5 см, буталсан чулуун
суурь 15 см, суурийн доод үе 20 см,
ус зайлуулах дугуй хоолой 151 цэгт,
дөрвөлжин хоолой 24 цэгт, 2 талдаа
3.5 м өргөн хайрган
хөвөөтэй, 3 дугаар зэрэглэлийн авто
зам тавигдана. /3 дугаар зэргийн зам/

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД 12

36 Зах зээл ба бэлчээрийн
удирдлагын хөгжил төсөл

ХААХОУС 2017-2021 хөнгөлөлт-
тэй зээл 12

651.9 651.9

Монгол улсын засгийн газраас
хэрэгжүүлж буй "Монгол мал
хөтөлбөр", "Хоршоог хөгжүүлэх
хөтөлбөр"-тэй нийцүүлэн төсөл
хэрэгжиж буй аймгуудын малчин
өрхүүд болон аймаг, сумын төвийн
иргэдийн амьжиргааг дээшлүүлж
ядуурлыг бууруулах.

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД 31

37 Улаанбаатар хотын
Дөрөвдүгээр цахилгаан
станцын үр ашгийг
дээшлүүлэх төсөл

Япон 2014-2018 хөнгөлөлт-
тэй зээл 8

348.7 348.7

Эрчим хүч, дулаан үйлдвэрлэхэд
шаардагдах нүүрс, дизель түлшний
хэмжээг тодорхой түвшинд хэмнэх
нөхцөлийг бүрдүүлэх, IV цахилгаан
станцын дулааны болон эрчим

38	Улаанбаатар- Мандалговь цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төсөл	Хятад	2017-2019	хөнгөлөлт- тэй зээл	13	800.0	800.0
----	--	-------	-----------	------------------------	----	-------	-------

хүчний үйлдвэрлэлийн бүтээмжийг нэмэгдүүлж, тулгамдаж буй эрчим хүчний дутагдлыг багасгах, ирсэд болон аж ахуйн нэгжүүдийг тогтвортой, найдвартай эрчим хүчээр хангахад чухал хувь нэмэр оруулна. Монгол Улсын эрчим хүчний салбарт хамгийн анхны урт 330 кВ-ын 2 хэлхээ өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугам тавигдах бөгөөд өмнө бүсэд хэрэглээтэй байгаа цахилгаан эрчим хүчээр хангах чадавхыг бэхжүүлнэ.

39	Эрчим хүчний системийн үр ашиг төсөл	Герман	2017-2018	тусламж	5	178.0	178.0
----	--	--------	-----------	---------	---	-------	-------

II үе шатны хүрээнд 4 үндсэн чиглэлээр ажиллана. Үүнд: Эрчим хүчний нэгдсэн сүлжээнд үр ашгийг дээшлүүлэх. Эрчим хүчний системийн зах хөнгөлөлт-тэй зээлийн загварыг боловсруулж болгоход дэмжлэг үзүүлэх. Эрчим хүчний салбарын инженер техникийн ажиллагсдын чадамжийг дээшлүүлэх.

40	Дарханы Дулааны цахилгаан станц ТӨХК, Турбины шинэчлэл төсөл	Герман	2011-2018	хөнгөлөлт- тэй зээл	5	170.8	170.8
----	---	--------	-----------	------------------------	---	-------	-------

Турбины шинэчлэлийн төслийн хүрээнд турбин цехийн өргөтгөлийн барилга, эргэлтийн усны насос станцыг тус бүр шинээр барих бөгөөд шинэ ПТ-35/39-3,4/1,0 маркийн уурын турбин, Т-35-2У3 маркийн генератор, 40МВА-ийн трансформатор 2 ширхгийг тус тус суурилуулах, нэг хөргөгч цамхгийг сэргээн засварлах зэрэг ажлууд хийгдэнэ.

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын САЙД 19

41	Хөдөлмөр эрхлэлтийн ур чадварыг сайжруулах төсөл	Азийн хөгжлийн банк	2015-2019	хөнгөлөлт- тэй зээл	11	1,136.1	1,136.1
----	--	------------------------	-----------	------------------------	----	---------	---------

Эдийн засгийн тэргүүлэх 3 салбар болох Зам тээвэр, Барилга, Хөдөө аж ахуйн салбарт Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тогтолцоог хөдөлмөрийн зах хөнгөлөлт-тэй зээлийн эрэлтэд нийцүүлэн сайжруулах замаар төгсөгчдийн хөдөлмөр эрхлэх ур чадварыг нэмэгдүүлэх. Ерөнхий боловсролын

42	Хүнс тэжээл, нийгмийн халамжийн төсөл-Нэмэлт санхүүжилт төсөл	Азийн хөгжлийн банк	2014-2019	хөнгөлөлт-тэй зээл	8	366.1	366.1	сургуульд ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох хөтөлбөр тусгаж хэрэгжүүлэх, ахлах ангийн математик, физик, хими, дивайн технологийн сонгон суралцах хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, сургалтын орчин бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилготой.
----	---	---------------------	-----------	--------------------	---	-------	-------	---

ОРОН НУТГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГАА

57

43	Нийслэлийн нийтийн тээврийг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл	Азийн хөгжлийн банк	2017-2020	хөнгөлөлт-тэй зээл	13	227.2	227.2	Тусгай замын автобусны үйлчилгээ нэвтрүүлэх, тээврийн хэрэгслийн шаардлагагүй хэрэглээг бууруулах замаар Улаанбаатар хотын тээврийг тогтвортойгоор хөгжүүлэхэд оршино. Хөтөлбөр хэрэгжсэнээр замын хөдөлгөөний хүндэрлэстэй асуудлуудыг шийдвэрлэх гарц болохоос гадна иргэд, оршин суугчдын зорчих хөдөлгөөн, аюулгүй байдлыг сайжруулах юм.
44	Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл	Азийн хөгжлийн банк	2014-2019	хөнгөлөлт-тэй зээл	19	883.0	883.0	Дэд төвийг хөгжүүлэх суурь нөхцөл болох инженерийн болон нийгмийн дэд бүтцээр хангах, дэд төвийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулан болон иргэдийн оролцоотойгоор дэд төвийг хөгжүүлэхэд оршино.

45	Улаанбаатар хотын цэвэр агаар төсөл	Дэлхийн Банк	2012-2018	хөнгөлөлт-тэй зээл	10	462.4	462.4	Нийслэлийн гэр хорооллын хэрэглэгчдийг угаа бага гаргадаг халаалтын хэрэгслээр хангах болон хөгжлийн түншүүдтэй хамтран Улаанбаатар хотын угааг бууруулах дунд хугацааны арга хэмжээг боловсруулах.
----	-------------------------------------	--------------	-----------	--------------------	----	-------	-------	---

46	Дархан хотын бохир усны менежментийг сайжруулах төсөл	Азийн хөгжлийн Банк	2015-2020	хөнгөлөлт-тэй зээл	10	346.6	346.6	Дархан хотын бохир усны менежмент сайжирч, бохир ус цэвэрлэх төв байгууламж, ариутгах татуурга болон насос станцын үйл ажиллагааны түвшин дээшилнэ. Дарханы ус сүвгийн байгууллагын менежментийн
----	---	---------------------	-----------	--------------------	----	-------	-------	--

цадавцыг бэхжүүлж, байгууллагын
бодлого бүтэц, зохион байгуулалтыг
оновчтой болгоход дэмжлэг болно.

Эрдэнэт хотын бохир ус							
47	цэвэрлэх байгууламжийн өргөтөл төсөл	Франц	2013-2018	хөнгөлөлт- тэй зээл	5	88.0	88.0
	Нийт				369	3,989.5	21,461.5
							25,372.1

Хүснэгт 2. Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгөөр шинээр хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний төслийн нэгж болон төслийн ТЭЗҮ-ийн талаарх мэдээлэл

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ / ТӨСӨЛ АРТГА, ХЭМЖЭЭ	Олон Улсын байгууллага, орон	Валют	Гэрээний дүн үндсэн валют	Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж	ТЭЗҮ-ийн мэдээлэл
МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД					
САНГИЙН САЙД					
Харилцаа холбооны салбарын хүртээмж, чанар, хяналтыг сайжруулах төсөл	БНХАУ	ам. доллар	20,975,050.00	Харилцаа холбооны зохицуулах хорооноос төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийг байгуулна.	Харилцаа, холбооны зохицуулах хороо 2006 онд ТЭЗҮ-г боловсруулж, 2016 онд шинэчлэн боловсруулсан.
Экспортын шугам нээх төсөл /Япон/	Япон	Японы иен	8,000,000,000.00	Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байхгүй. Япон Улсын орчин үеийн техник технологийг, тоног төхөөрөмжийг нэвтрүүлэх замаар үндэсний үйлдвэрлэл, хувийн хэвшлийг дэмжих зорилго бүхий энэхүү төслийн хүрээнд зээлийн хөрөнгийг төсөлд оролцогч Монгол Улсын арилжааны 7-н банкаар дамжуулан дотоодын аж ахуйн нэгж байгууллагуудад дамжуулан зээлдүүлнэ.	2013 оноос хойш хэрэгжиж байгаа. Судалгаа хийгдсэн.
БНСУ-ын хөнгөлөлттэй зээл	БНСУ	ам. доллар	500,000,000.00	Зээлийн ерөнхий хэлэлцээр УИХ-аар соёрхон батлагдсаны дараа хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийг Засгийн газрын түвшинд тохиолцоно.	Зээлийн ерөнхий хэлэлцээр УИХ- аар соёрхон батлагдсаны дараа хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийг Засгийн газрын түвшинд тохиорлоно.
Төсвийн санхүүгийн удирдлагын ил тод, үр ашигтай байдал төсөл	АХБ	ам. доллар	25,000,000.00	Сангийн яамнаас төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийг байгуулна.	Төслийн бэлтгэл ажлыг хангах техник туслалцааны төсөл хэрэгжиж эхэлсэн. Энэ хүрээнд дад салбар, нийгэм, эдийн засгийн болон холбогдох судалгаа, үнэлгээний ажлуудыг хийх шаардлагатай.

Туул, Сэлбэ гол орчмыг сайжруулах төсөл	БНХАУ	ам. доллар	57,000,000.00	Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж "Хөгжлийн хөтөч-Дэд бүтэц" нэртэй байгуулагдан ажиллаж байна.	Хөгжлийн хөтөч-Дэд бүтэц төслөөс ТЭЗҮ-г боловсруулж байна.
Нүхэн гарц төсөл	БНХАУ	ам. доллар	38,000,000.00	Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж "Хөгжлийн хөтөч-Дэд бүтэц" нэртэй байгуулагдан ажиллаж байна.	Хөгжлийн хөтөч-Дэд бүтэц төслөөс ТЭЗҮ-г боловсруулж байна.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД

Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх -2 шат" төсөл	БНАУ	Евро	7,000,000.00	Эзэлийн ерөнхий хэлэлцээрт тусгагдсаны дагуу төслийг Австрийн нийлүүлэгч компани гүйцэтгэнэ.	Төслийн гүйцэтгэгч компани төслийн бичиг баримт боловсруулна. Худалдан авалтын төсөл тул ТЭЗҮ боловсруулах шаардлагагүй.
---	------	------	--------------	--	--

ОРОН НУТГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГАА

Гачууртын уулавараас Налайх-Чойрын уулзвар хүртэлх 20.9 км авто замын өргөтгөл, шинэчлэлтийн төсөл	БНХАУ	ам. доллар	36,288,188.35	Нийслэлийн Авто замын хөгжлийн газар хариуцан ажиллах тул төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийг байгуулах шаардлагагүй.	Нийслэлийн Авто замын хөгжлийн газрын захиалгаар 2011 онд ТЭЗҮ хийгдсэн.
Улаанбаатар хотын нийтийн аж ахуйн үйлчилгээг сайжруулах, гэр хороололыг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр - II үе шат	АХБ	ам. доллар	37,110,000.00	Хөтөлбөрийн 1 дүгээр үе шатны хүрээнд Нийслэлийн Засаг даргын тамгын газар дээр төсөл хэрэгжүүлэх нэгж ажиллаж байна.	Төслийн баримт бичгүүд бэлэн болсон.
Улаанбаатар хотын төлбөрийн чадварт нийцсэн орон сууц ба дахин төлөвлөлтийн төсөл	АХБ	ам. доллар	80,000,000.00	Нийслэлийн Засаг даргын тамгын газраас төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийг байгуулна.	Төслийн судалгааг Азийн хөгжлийн банк хийсэн.

МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД

Гал түймэртэй тэмцэх техник, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх төсөл	БНГУ	Евро	3,000,000.00	Эзэлийн ерөнхий хэлэлцээрт тусгагдсаны дагуу төслийг Польшийн нийлүүлэгч компани гүйцэтгэх тул төслийн нэгж байгуулах шаардлагагүй. Төслийн хэрэгжилтийн хяналтыг төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага хариуцана.	Төслийн хүрээнд тоног төхөөрөмж, машин техник худалдан авах тул ТЭЗҮ шаардлагагүй.
--	------	------	--------------	---	--

ХУУЛЬ ЭВИ, ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД

Хууль зүйн шинэчлэл багц төсөл	БНСУ	ам. доллар	44,000,000.00	Хууль зүйн яам хариуцан ажиглах тул төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байгуулагдах шаардлагагүй.	Худалдан авалтын төсөл тул ТЭЗУ боловсруулах шаардлагагүй.
Төрийн тусгай албан хаагчдыг нэгдсэн эмнэлэг төсөл	БНАУ	Евро	7,000,000.00	Зээлийн ерөнхий хэлэлцээрт тусгагдсаны дагуу төслийг Австрийн нийлүүлэгч компани гүйцэтгэнэ.	Төслийн гүйцэтгэгч компани төслийн бичиг баримт боловсруулна. Худалдан авалтын төсөл тул ТЭЗУ боловсруулах шаардлагагүй.
Улаанбаатар хот, аймгийн төвийн гудамж талбайг камержуулах төсөл	БНХАУ	ам. доллар	28,310,380.00	ЦЕГ хариуцан ажиглах тул ТХН байгуулах шаардлагагүй.	Худалдан авалтын төсөл тул ТЭЗУ боловсруулах шаардлагагүй.

БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН САЙД

Дэд бүтцийн хөгжил-Баянзүрх, Дархан, Сэлэнгэ- төсөл	БНАУ	Евро	5,000,000.00	Зээлийн ерөнхий хэлэлцээрт тусгагдсаны дагуу төслийг Австрийн нийлүүлэгч компани гүйцэтгэнэ.	Төслийн гүйцэтгэгч компани төслийн бичиг баримт боловсруулна. Худалдан авалтын төсөл тул ТЭЗУ боловсруулах шаардлагагүй.
Тайшир-Алтай ус хангамж төсөл	БНАУ	Евро	14,000,000.00	Зээлийн ерөнхий хэлэлцээрт тусгагдсаны дагуу төслийг Австрийн нийлүүлэгч компани гүйцэтгэнэ.	Барилга, хот байгуулалтын яамны захиалгаар төслийн ТЭЗУ-г 2015 онд боловсруулсан.
Дэд бүтцийн хөгжил- Сонгинохайрхан төсөл	БНАУ	Евро	7,000,000.00	Зээлийн ерөнхий хэлэлцээрт тусгагдсаны дагуу төслийг Австрийн нийлүүлэгч компани гүйцэтгэнэ.	Төслийн гүйцэтгэгч компани төслийн бичиг баримт боловсруулна. Худалдан авалтын төсөл тул ТЭЗУ боловсруулах шаардлагагүй.
Зүүн өмнөд говийн хот, хил орчмын хотын хөгжил төсөл - нэмэлт санхүүжилт /АХБ/	АХБ	ам. доллар	20,000,000.00	Зээлийн хэлэлцээрийн дагуу хэрэгжүүлэгч яам ТХН байгуулна.	Цэвэрлэх байгууламжийн зураг төслүүд хийгдсэн. АХБ-ны шаардлагын дагуу байгаль орчин, хамгаалал, дэд сэлбарын болон холбогдох судалгаа, үнэлгээний ажлуудыг хийх шаардлагатай.
Аймгийн төвүүдийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төсөл	БНГУ	Евро	9,900,000.00	Зээлийн ерөнхий хэлэлцээрт тусгагдсаны дагуу төслийг Польшийн нийлүүлэгч компани гүйцэтгэх тул төслийн нэгж байгуулах шаардлагагүй. Төслийн хэрэгжилтийн	Төслийн хүрээнд хийгдэх ажлын зураг төслийг Польшийн гүйцэтгэгч компани хариуцан гүйцэтгэнэ.

					хяналтыг төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага харууцана.	
Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих төсөл	БНХАУ	ам. доллар	300,000,000.00	Барилга хот байгуулалтын яамнаас ТХН-ийг байгуулна.	2009 болон 2015 онд тус тус хийгдсэн.	
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД						
Тогтвортой аялал жуулчлалыг дэмжих төсөл	АХБ	ам. доллар	38,000,000.00	БОАЖЯ-аас ТХН байгуулна.	ТЭЗҮ болон холбогдох судалгаа, үнэлгээний ажлуудыг хийж эхэлсэн ба эхний улиралд багтаан хэрэгжүүлэхээр ажиллаж байна.	
БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙД						
Өрсөлдөх чадвартай дээд боловсрол төсөл	БНХАУ	ам. доллар	23,705,293.95	МУИС харууцан ажиллах тул ТХН байгуулах шаардлагагүй	Зөвхөн тоног төхөөрөмж нийлүүлэх төсөл тул ТЭЗҮ байхгүй	
Эдийн засгийн хүчдрэлийн үед боловсролын чанар ба хүртээмжийг дэмжих төсөл	АХБ	ам. доллар	50,000,000.00	БСШУЯ-аас ТХН байгуулна.	Сургууль, цэцэрлэгийн зураг төслүүд бэлэн ба төслийн баримт бичгүүд эцэслэгдсэн.	
Бүс нутгийн авто замыг хөгжүүлэх, засвар арчлалтын төсөл	АХБ	ам. доллар	60,000,000.00	ЗТХЯ-аас ТХН байгуулна.	Төслийн бэлтгэл ажлыг хангах техник тусалцааны төслийг хэрэгжүүлж байгаа ба төслийн баримт бичгийг эцэслэхээр ажиллаж байна.	
Тосонцэнгэл - Улиастай чиглэлийн 67 км автозам барих төсөл	БНХАУ	ам. доллар	24,000,000.00	Зам тээврийн хөгжлийн яамнаас ТХН-ийг байгуулна.	Зам тээврийн хөгжлийн яамны захиалгаар төслийн зураг төсөл 2015 онд хийгдсэн.	
Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг дэмжих төсөл	БНХАУ	ам. доллар	24,500,000.00	ХХААХҮЯ харууцан ажиллах тул ТХН байгуулах шаардлагагүй	Зөвхөн тоног төхөөрөмж нийлүүлэх төсөл тул ТЭЗҮ байхгүй.	
ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД						

Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станцын шинэчлэл төсөл	БНХАУ	ам. доллар	49,210,000.00	Эрчим хүчний яамнаас ТХН-ийг байгуулсан.	Төслийн ТЭЗҮ 2017 онд хийгдсэн.
Сэргээгдэх эрчим хүчийг нэмэгдүүлэх төсөл	АХБ	ам. доллар	40,000,000.00	ЭХЯ дээр ТХН байгуулагдсан байгаа.	ТЭЗҮ болон холбогдох судалгаа, үнэлгээний ажлуудыг хийж эхэлсэн ба эхний улиралд багтаан эцэслэхээр ажлаж байна.
10 аймгийн төвийн дулааны станц барих төсөл /БНСУ/	БНСУ	ам. доллар	130,000,000.00	Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байгуулагдана.	ТЭЗҮ-ийн судалгааг Солонгосын Эким банкны бүцэлтгүй тусламжаар хийж байгаа.
Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын САЙД					
Хөгжлийн бархшээлтэй иргэдэд хүрэх үйлчилгээг сайжруулж, оролцоог нэмэгдүүлэх төсөл	АХБ	ам. доллар	25,000,000.00	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамн Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байгуулна.	Төслийн баримт бичгийг яам боловсруулсан.
ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙ ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД					
Махны үйлдвэр, хорио цээрийн бүс бүхий цогцолбор байгуулаж барих, технологийн шинэчлэл хийх	БНХАУ	ам. доллар	78,000,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн яамнаас ТХН-ийг байгуулна.	Хуучин Мах боловсруулах 12 үйлдвэр барих төслийн хүрээнд хийгдсэн ТЭЗҮ-г шинэчлэх шаардлагатай.

Хүснэгт 3. Гадаад улс, олон улсын байгууллагын буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр шинээр хэрэгжүүлэх төсөл арга
Хэмжээний төслийн нэгж болон төслийн ТЭЗҮ-ийн талаарх мэдээлэл

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч / Төсөл арга хэмжээ	Санхүүжүүлэгч	Валют	Гэрээний дүн үндсэн валют	Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж	ТЭЗҮ-ийн мэдээлэл
ОРОН НУТГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГАА					
Хог хаягдлын менежмент, дахин боловсруулалтын төсөл	АХБ	ам. Доллар	3,000,000.00	НЭДТГ-аас ТХН байгуулна.	Төслийн бэлтгэл ажлыг хангах ажлыг хийж эхлэхээр ажиллаж байна.
УЛСЫН ЕРӨНХИЙ ПРОКУРОР					
"Цахим сургалт" төсөл	БНХАУ	ам. доллар		УЕПГ хармуцан ажиллах тул ТХН байгуулах шаардлагагүй	Зөвхөн тоног төхөөрөмж нийлүүлэх төсөл тул ТЭЗҮ байхгүй.
ХУУЛЬ ЭҮИ, ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД					
Эрхзүйн шинэчлэл багц төсөл	БНСУ	ам. доллар		Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байгуулагдахгүй.	Төслийн ТЭЗҮ-ийн судалгааг Солонгосын Эксим банкны буцалтгүй тусламжаар хийнэ.
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАГ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД					
Мазаалай баавгайн амьдрах орчны нөхцлийг сайжруулах төсөл	БНХАУ	ам. доллар	1,000,000.00	БОАЖХЯ хармуцан ажиллах тул ТХН байгуулах шаардлагагүй.	Судалгаа хийх зориулалттай төсөл тул ТЭЗҮ байхгүй.
БОЛОВСРОЛ, СОЕЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙД					
Ерөнхий боловсролын сургууль барих /БНХАУ/	БНХАУ	Юань	300,000,000.00	БСШУЯ хармуцан ажиллах тул ТХН байгуулах шаардлагагүй	2014 онд хийгдсэн.
Ерөнхий боловсролын сургууль барих /Япон/	Япон	ам. доллар	10,000,000.00	Буцалтгүй тусламжийн гэрээний дагуу Японы зөвлөх компани төслийн хэрэгжилтийг хянана.	Төслийн зөвлөх компани нарийвчилсан судалгаа хийж, сургуулийн загварыг нарийвчилан боловсруулна.
Хүнсний ногооны үйлдвэрлэлийг дэмжих замаар амьжиргааг сайжруулах төсөл	АХБ	ам. доллар	3,000,000.00	ХХААХҮЯ-аас ТХН байгуулна.	Төслийн баримт бичгүүд эцэслэгдсэн, ТЭЗҮ хийх шардлагагүй.
ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД					

10 аймгийн төвийн дулааны станц барих төсөл /БНСУ/	БНСУ	ам. доллар		ТЭЗҮ-ийн судалгаа хийх шатанд Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байгуулагдахгүй	ТЭЗҮ-ийн судалгаа хийж буй Солонгосын Эжсим банкны буцалтгүй тусламж
ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД					
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан тусгай тоноглол бүхий спорт цолцолбор барих	БНХАУ	ам. доллар	20,400,000.00	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамнаас төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байгуулна.	Монголын хөнгөн атлетик паралимпийн холбооноос ТЭЗҮ-г боловсруулж байна.

Хүснэгт 4. Өнгөрсөн хугацаанд мөрдөгдөж байсан болон одоо мөрдөгдөж байгаа хууль, эрх зүйн актын жагсаалт

Зохицуулж ирсэн хууль, журам	Батлагдсан огноо	Хүчингүй болсон огноо	Актын дугаар
Хууль			
Олон улсын гэрээний тухай хууль	1993.12.28	2017.06.09	-
Гадаадын зээл, тусламжийг зохицуулах тухай хууль	2003.06.12	2015.02.18	-
Төсвийн тухай хууль	2011.12.23	-	-
Шилэн дансны тухай хууль	2014.07.01	-	-
Өрийн удирдлагын тухай хууль	2015.02.18	-	-
Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тухай хууль	2015.11.26	-	-
Олон улсын гэрээний тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/	2016.12.01	-	-
Засгийн газрын тогтоол			
Гадаадын тусламж авах, зарцуулах, удирдах, бүртгэх, тайлагнах журам	2016.03.28	-	Засгийн газрын 2016 оны 3 дугаар сарын 28-ны өдрийн 176 дугаар тогтоол
Сангийн сайдын тушаал			
Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгийг ашиглах, эдгээр хөрөнгөөр санхүүжүүлэх төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, үнэлэх журам	2015.07.10	-	Сангийн сайдын 2015 оны 7 дугаар сарын 10-ны өдрийн 196 дугаар тушаал
Гадаадын зээлийн хөрөнгийг дотоодод дамжуулан зээлдүүлэх журам	2006.07.26	-	Сангийн сайдын 2006 оны 7 дугаар сарын 26-ны өдрийн 185 дугаар тушаал
Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгөөр санхүүжигдэх төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах журам	2007.05.07	2011.04.14	Сангийн сайдын 2007 оны 5 дугаар сарын 07-ны өдрийн 120 дугаар тушаал
Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр санхүүжигдэх төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах журам	2011.04.14	2015.07.10	Сангийн сайдын 2011 оны 4 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 86 дугаар тушаал
Өрийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, мэдээлэл хүлээн авах, төвлөрүүлэх, өр төлбөрийг бүртгэх, тайлагнах журам	2015.11.02	-	Сангийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 300 дугаар тушаал
Гадаад улсын Засгийн газар, Олон улсын байгууллагаас авсан хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламжийн барааг нэмэгдсэн өртгийн албан татвар болон гаалийн албан татвараас чөлөөлөх, хөнгөлөлт үзүүлэх үйл ажиллагааг зохицуулах журам	2015.11.20	-	Сангийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 317 дугаар тушаал
Олон улсын байгууллага, хандивлагч орноос Засгийн газрын шуугамаар Монгол Улсад олгож буй хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр дотоодын зах зээлээс худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээг нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх үйл ажиллагааг зохицуулах журам	2016.02.05	-	Сангийн сайдын 2016 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн 46 дугаар тушаал

Хүснэгт 5. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэглэж дууссан болон, хэрэглэж байгаа төсөл, арга хэмжээний үйл ажиллагааны зардлын мэдээлэл

№	Зээлдүүлэгч	Төслийн нэр	Төсөл хэрэгжих хугацаа	ТӨХ-ийн үйл ажиллагааны зардлын эх үүсвэр	ТӨХ-ийн өвчт зардал /сая төгрөг/ 2013-2017	Зардлын хэмжээ хугацаа
1	ДБ	Үндэсний статистикийн системийг сайжруулах төсөл	2011-2014	Зээл	154.9	2 жил
2	ДБ	Олон-салбарыг хамарсан техник туслалцааны төсөл	2011-2017	Тусламж	798.2	5 жил
3	ДБ	Хууль зүйн салбарын үйлчилгээг сайжруулах төсөл	2009-2013	Зээл	183.5	1 жил
4	ДБ	Малын нидексжүүлсэн даатгал төсөл нэмэлт санхүүжилт	2012-2016	Тусламж	1,884.8	4 жил
5	ДБ	Эдийн засгийн чадавхийг бэхжүүлэх техник туслалцааны төсөл	2004-2013	Зээл	666.7	1 жил
6	ДБ	Эрчим хүчний салбарын төсөл	2010-2013	Тусламж	99.5	1 жил
7	ДБ	Уул уурхайн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл	2011-2019	Зээл	703.2	5 жил
8	Франц	Эрдэнэт хотын бохир ус цэвэрлэх төв байгууламжийг өргөтгөх төсөл	2013-2018	Улсын төсөв	925.2	5 жил
9	ДБ	Тогтвортой амьжиргаа төсөл II	2008-2013	Зээл	544.7	1 жил
10	ДБ	Тогтвортой амьжиргаа төсөл II нэмэлт санхүүжилт	2011-2013	Зээл	179.7	1 жил
11	ДБ	Улаанбаатар цэвэр агаар төсөл	2012-2018	Зээл	751.5	5 жил
12	АХБ	Баруун бүсийн босоо тэнхлэгийн авто замыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр - Төсөл 1	2012-2017	Зээл	572.7	5 жил
13	Герман	Улаанбаатар хотын хүнсний хангамжийг сайжруулах зорилгоор бүс нутгийн тээврийн дэд бүтцийг хөгжүүлэх төсөл	2011-2016	Улсын төсөв	484.2	4 жил
14	АХБ	Дээд боловсролын шинэчлэл төсөл	2012-2018	Зээл	1,462.7	5 жил
15	ДБ	Уул уурхайн салбарын техник туслалцааны төсөл	2011-2016	Зээл	108.6	4 жил
16	ХААХОУХС	Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжил төсөл	2012-2018	Зээл	1,593.9	5 жил
17	ДБ	Малын нидексжүүлсэн даатгал төсөл	2005-2013	Тусламж	122.8	1 жил
18	Хятад	Замын-Удрийн дэд бүтцийг сайжруулах төсөл	2010-2017	Зээл/Улсын төсөв	1,390.0	5 жил
19	Кувейтын сан	Уньт-Мөрөнгийн чиглэлд Уньт-Гаригалангийн хооронд авто зам барих төсөл	2011-2016	Улсын төсөв	428.2	4 жил
20	Солонгос	Үндэсний оноологоо, эмчилгээний төв байгуулах төсөл	2013-2019	Улсын төсөв	2,309.8	5 жил
21	АХБ	Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил төсөл IV нэмэлт санхүүжилт/зээл	2011-2020	Зээл	174.7	5 жил
22	АХБ	Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил төсөл IV нэмэлт санхүүжилт/зээл	2013-2018	Зээл	529.9	5 жил
23	АХБ	Хүнс, тэжээл нийлмийн халамжийн төсөл - Нэмэлт санхүүжилт	2014-2019	Зээл	807.8	4 жил
24	АХБ	Баруун бүсийн босоо тэнхлэгийн авто замыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр - Төсөл 2	2014-2019	Зээл	611.8	4 жил
25	Хятад	Орон сууцны хороолол, дэд бүтцийн төсөл	2011-2018	Зээл	2,187.5	5 жил
26	АХБ	Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих хөтөлбөр - Төсөл 1(Энгийн үйл ажиллагаа)	2014-2019	Улсын төсөв	847.2	4 жил
27	Япон	Иккенварийн дээд боловсролыг хөгжүүлэх төсөл	2014-2023	Улсын төсөв	1,518.0	4 жил
28	АХБ	Хотын нийтийн тээврийг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр	2017-2021	Зээл	297.7	1 жил
29	АХБ	Бүс нутгийн логиستيкийг хөгжүүлэх төсөл	2011-2019	Зээл/Тусламж	1,724.8	5 жил
30	ДБ	Тогтвортой амьжиргаа төсөл III	2015-2020	Зээл	1,568.7	3 жил
31	АХБ	Хөдөлмөр эрхлэх үр чадвар төсөл	2015-2019	Зээл	1,581.4	3 жил
32	ДБ	Ухаалаг засал төсөл	2015-2020	Зээл	1,332.0	3 жил

33	Япон	Улаанбаатар хотын шинэ олон улсын нисэх онгоцны буудал барих төсөл	2008-2019	Улсын төсөв	4,196.8	5 жил
34	АХБ	Дархан хотын бохир усны менежмент төсөл (Энгийн үйл ажиллагаа)	2015-2020	Зээл	785.8	3 жил
35	АХБ	Хөдөө аж ахуй болон хөдөөгийн хөгжлийг дэмжих төсөл	2016-2020	Зээл	465.8	2 жил
36	Япон	Улаанбаатар хотын 4-р цахилгаан станцын үр ашгийг дээшлүүлэх төсөл	2014-2018	Улсын төсөв	807.2	4 жил
37	АХБ	Эзэгийн баталгааны системийг бүрдүүлэх замаар эдийн засгийг төрөлжүүлэх, ажлын байрыг бий болгох төсөл	2016-2021	Зээл	331.2	2 жил
38	АХБ	Төлбөрийн системийн шинэчлэл	2016-2020	Зээл	820.7	2 жил
39	Хятад	Улаанбаатар-Хөшигийн хөндийн шинэ нисэх онгоцны буудлын хурдны зам барих төсөл	2016-2019			
40	Хятад	Баянхонгор-Байдрагийн гуур чиглэлийн 129.4 км автозам барих төсөл	2017-2019	Зээл	630.0	1 жил
41	Хятад	Тосонцэнгэл-Улиастай чиглэлийн 114 км автозам барих төсөл	2017-2019			
42	Хятад	Улаанбаатар-Мандуулах цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төсөл	2017-2019	Зээл	283.3	1 жил
43	АХБ	Гэр хорооллын армун цэврийн байгууламжийг сайжруулах замаар хөрсний бохирдлыг бууруулах төсөл	2017-2020	Тусламж	259.0	1 жил
44	АХБ	Зүүн өмнөд говийн хот байгуулалт, хилийн ойролцоо суурин газруудын хөгжлийн төсөл-нэмэлт санхүүжилт	2016-2020	Зээл	413.5	2 жил
45	АХБ	Ургамал, малын эрүүл ахуй, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах арга хэрэгслийг шинэчлэн сайжруулах төсөл	2016-2020	Зээл	299.9	2 жил
46	ДБ	Экспортыг дэмжих төсөл	2017-2021	Зээл	995.5	1 жил
47	АХБ	Бүс нутгийн хилийн үйлчилгээг сайжруулах төсөл	2017-2021	Зээл	288.2	1 жил
48	АХБ	Баруун бүсийн сургуулийн бага ангийн суралцдын дотуур байрны нөхцөлийг сайжруулах төсөл	2016-2019	Зээл	459.1	2 жил
49	АХБ	Зуд болон ой, хээрийн тиймэртэй тэмцэх олон нийтийн чадавхыг бэхжүүлэх төсөл	2017-2019	Тусламж	303.2	1 жил
50	ДБ	Олборлох үйлдвэрлэлийн засаглалыг сайжруулах төсөл	2016-2018	Тусламж	647.7	2 жил
51	ДБ	Төсөв, санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх төсөл	2017-2022	Зээл	300.0	1 жил
52	ДБ	Цахим эрүүл мэнд төсөл	2016-2020	Зээл	898.3	2 жил
53	ХБНГУ	Биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох төсөл	2015-2020	Тусламж	1,492.2	3 жил
54	Герман	Эрчим хүчний үр ашиг 3+	2017-2018	Тусламж	142.2	1 жил
55	НУБ	Монгол Улс дахь төлөвлөлийн байгууллагыг бэхжүүлэх	2017-2020	Тусламж	606.6	1 жил
56	НУБ	ДГХБО-ын ОУСТ-ийн үйл ажиллагааг эхлүүлэх төсөл	2014-2018	Тусламж	784.0	4 жил
57	НУБ	Байгалийн нөөцийн менежмент бүхий хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээ төсөл	2013-2018	Тусламж	2,679.6	5 жил
58	НУБ	Монгол орны УН-РЕБД Үндэсний Хөтөлбөр	2016-2018	Тусламж	2,111.5	2 жил
59	НУБ	Монгол орны баруун бүсэд газрын доройтол, хөгжлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах, дүүцүүлэн хамгааллыг нэвтрүүлэх нь төсөл	2016-2019	Тусламж	300.3	2 жил
60	АХБ	Хөвсгөл нуурын байгалийн цогцолбор газрын орчны бүсийн иргэдийн амьжиргааг дэмжих, тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх нэгдсэн төсөл	2016-2019	Тусламж	1,106.1	2 жил
61	Герман	Дарханы Дуулааны цахилгаан станц ТӨХК, Турбины шинэчлэл төсөл	2011-2018	Зээл	854.0	5 жил
		НИЙТ			52,686.4	
		Жилийн жигнэсэн дундаж зардал			318.2	

Хүснэгт 6. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэглэж байгаа төсөл, арга хэмжээний бүрэлдэхүүний хүрээнд зөвлөх үйлчилгээний зардалтай холбоотой мэдээлэл

№	Зээлдүүлэгч	Төслийн нэр	Төслийн төсөвт өртөг	Үндсэн валют	Төсөлт хэрэгжих хугацаа	Төслийн зөвлөх үйлчилгээний төсөв	Зөвлөх үйлчилгээний зардалын эхдэн хувийг эзэлж байгаа хувьд
1	ДБ	Уул уурхайн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл	25,000,000.00	ам.доллар	2011-2019	21,603,043.48	86.41%
2	ДБ	Улаанбаатар цэвэр агаар төсөл	15,000,000.00	ам.доллар	2012-2018	2,300,000.00	15.33%
3	ДБ	Тогтвортой амьжиргаа төсөл III	22,900,000.00	ам.доллар	2015-2020	1,671,300.00	7.30%
4	ДБ	Ухаалаг засаг төсөл	19,400,000.00	ам.доллар	2015-2020	4,535,000.00	23.36%
5	ДБ	Экспортыг хөгжүүлэх төсөл	20,000,000.00	ам.доллар	2017-2021	2,236,040.00	11.18%
6	ДБ	Боловсролын чанарын шинэчлэл төсөл	30,000,000.00	ам.доллар	2015-2021	1,724,266.00	5.75%
7	ДБ	Төсөв, санхүүгийн тогтвортой байдлыг дэмжих төсөл 2	12,000,000.00	ам.доллар	2017-2022	7,260,600.00	60.51%
8	БНХАУ	Цахим эрүүл мэнд төсөл	19,500,000.00	ам.доллар	2016-2020	1,612,260.00	8.27%
9	АХБ	Баруун бүсийн босоо тэнхлэгийн авто замыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр - Төсөл 1	28,381,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2012-2017	997,000.00	3.51%
10	АХБ	Дээд боловсролын шинэчлэл төсөл	12,570,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2012-2018	1,515,342.00	12.06%
11	АХБ	Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил төсөл IV нэмэлт санхүүжилт	16,240,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2011-2020	905,000.00	5.57%
12	АХБ	Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил төсөл V	19,483,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2013-2018	1,078,000.00	5.53%
13	АХБ	Хүнс, тэжээл нийгмийн халамжийн төсөл - Нэмэлт санхүүжилт	12,960,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2014-2019	489,000.00	3.77%
14	АХБ	Баруун бүсийн босоо тэнхлэгийн авто замыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр - Төсөл 2	120,000,000.00	ам.доллар	2014-2019	6,145,000.00	5.12%

15	АХБ	Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих хөтөлбөр - Төсөл 1(Тусгай үйл ажиллагаа)	14,542,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2014-2019	1,293,000.00	8.89%
16	АХБ	Хөдөлмөр эрхлэх үр чадвар төсөл	16,965,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2015-2019	647,000.00	3.81%
17	АХБ	Дархан хотын бохир усны менежмент төсөл (Энгийн үйл ажиллагаа)	9,450,000.00	ам.доллар	2015-2020	1,215,613.00	12.86%
18	АХБ	Хөдөө аж ахуй болон хөдөөгийн хөгжлийг дэмжих төсөл (Тусгай үйл ажиллагаа)	10,719,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2016-2020	602,000.00	5.62%
19	АХБ	Төлбөрийн системийн шинэчлэл	20,000,000.00	ам.доллар	2016-2020	441,000.00	2.21%
20	АХБ	Ургамал, малын эрүүл ахуй, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах арга хэрэгслийг шинэчлэн сайжруулах төсөл	10,695,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2016-2020	809,000.00	7.56%
21	АХБ	Хотын нийтийн тээврийг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр - Төсөл 1 (Тусгай үйл ажиллагаа)	19,809,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2017-2021	2,440,000.00	12.32%
22	Япон	Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих байгаль орчныг хамгаалах 2 үе шаттай төсөл	2,981,000,000.00	иен	2007-2011	50,000,000.00	1.66%
23	Япон	Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих байгаль орчныг хамгаалах 2 үе шаттай төсөл II	5,000,000,000.00	иен	2011-2017	250,000,000.00	5.00%
24	Япон	Инженерийн дээд боловсролыг хөгжүүлэх төсөл	7,535,000,000.00	иен	2014-2023	715,000,000.00	9.49%
25	Япон	Улаанбаатар хотын шинэ олон улсын нисэх онгоцны буудал барих төсөл	28,807,000,000.00	иен	2008-2015	2,011,000,000.00	6.98%
26	Япон	Улаанбаатар хотын шинэ олон улсын нисэх онгоцны буудал барих төсөл II	36,850,000,000.00	иен	2015-2019	1,525,000,000.00	4.14%
27	Япон	Улаанбаатар хотын 4-р цахилгаан станцын үр ашгийг дээшлүүлэх төсөл	4,201,000,000.00	иен	2014-2018	210,000,000.00	5.00%
28	Кувейтын сан	Уньт-Мөрөнгийн чиглэлд Уньт-Тариалангийн хооронд авто зам барих төсөл	18,000,000.00	ам.доллар	2011-2016	998,000.00	5.54%
29	Солонгос	Үндэсний оношилгоо, эмчилгээний төв байгуулах төсөл	55,457,000.00	ам.доллар	2013-2019	1,500,000.00	2.70%
30	Солонгос	Улс хот хоорондын нийтийн тээврийн үйлчилгээнд дэмжлэг үзүүлэх төсөл 2	25,000,000.00	ам.доллар	2016-2019	885,000.00	3.54%
31	Солонгос	Ухаалаг боловсрол	19,609,000.00	ам.доллар	2016-2019	1,328,000.00	6.77%

32	Хятад	Улаанбаатар-Хөшигийн хөндийн шинэ нисэх онгоцны буудлын хурдны зам барих төсөл	147,547,921.00	ам.доллар	2016-2019	7,207,921.00	4.89%
33	Хятад	Баянхонгор-Байдрагийн гүүр чиглэлийн 129.4 км автозам барих төсөл	59,787,137.00	ам.доллар	2017-2019	3,007,137.00	5.03%
34	Хятад	Тосонцэнгэл-Улиастай чиглэлийн 114 км автозам барих төсөл	44,434,678.00	ам.доллар	2017-2019	2,234,678.00	5.03%
35	Хятад	Улаанбаатар-Маңдалговь цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төсөл	118,999,676.00	ам.доллар	2017-2020	100,000.00	0.08%
36	Франц	Эрдэнэт хотын бохир ус цэвэрлэх төв байгууламжийг өргөтгөх төсөл	9,535,000.00	евро	2013-2018	800,000.00	8.39%
37	Герман	Эрчим хүчний үр ашиг хөтөлбөр II (Улаанбаатар хотын 4-р цахилгаан станцын шинэчлэл)	8,500,000.00	евро	2014-2016	660,029.00	7.77%
38	Герман	Эрчим хүчний үр ашиг (дарханы ДЦС-ын шинэчлэл)	15,000,000.00	евро	2011-2018	2,969,073.00	19.79%
39	Герман	Эрчим хүчний салбарын хөтөлбөр I	3,000,000.00	евро	2017-2018	1,650,000.00	55.00%
40	Герман	Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжил төсөл	9,060,000.00	ам.доллар	2018-2021	405,000.00	4.47%

Хүснэгт 7. Санхүүжүүлэгч талын 1991-2017 оны зээлийн нөхцөлүүдийн харьцуулалт

Санхүүжүүлэгч байгууллагууд	1991	2000	2006	2015	2017
Олон талт - зээлийн хугацаа /үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөгдөх хугацаа/ зээлийн хүү					
1 Азийн хөгжлийн банк	40 /10/ 1%	32 /8/ 1.5%	32 /8/ 1.5%	25 /5/ 2%	20 /5/ LIBOR+0.5
2 Дэлхийн банк	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	25 /5/ 2%	25 /5/ 2%
4 ХААХОУС	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	25 /5/ 2%
5 Нордикийн хөгжлийн сан	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	-	-	-
Хоёр талт - зээлийн хугацаа / үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөгдөх хугацаа/ зээлийн хүү					
1 БНХАУ	-	-	25 /9/ 1.75%	20 /7/ 2%	20 /7/ 2%
2 БНЛҮ	-	-	-	-	33 /5/ 0.15%
3 Япон	30 /10/ 2.3%	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.10%	40 /10/ 0.10%
4 БНАУ	-	-	-	23 /6/ 0%	13-18 /5/ 0%
5 БНСУ	20 /6/ 3.5%	30 /10/ 1%	30 /10/ 0.5%	30 /10/ 0.25%	30 /10/ 0.25%
6 БНЭУ	-	-	-	25 /8/ 0.75%	25 /7/ 1.75%
7 ХБНЛҮ	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%	40 /10/ 0.75%

Хүснэгт 8. Улсын Их Хурлаас соёрхон баталсан Зээлийн хэлэлцээр, тэдгээрийн нөхцөлүүдийн мэдээлэл

№	Он	Соёрхон батлагдсан огноо	Төсөл, арга хэмжээ	Санхүүжүүлэгч	Валют	Үнийн дүн (үндсэн валют)	Хугацаа (жил)	Үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөх хугацаа (жил)	Хүү (хувь)
1	2014.01.30		Монгол Улсын Засгийн газар, Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага хооронд 2013 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр байгуулсан "Улаанбаатар хотын 4 дүгээр цахилгаан станцын үр ашгийг дээшлүүлэх төсөл"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Япон	иен	4,201,000,000.00	20	6	0.20%
				Азийн хөгжлийн банк	зээлжих тусгай эрх	12,960,000.00	25	5	2.00%
2	2014.05.23		Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд 2014 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр байгуулсан "Хүнс, тэжээл, нийгмийн халамжийн төсөл: Нэмэлт санхүүжилт"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	ам.доллар	50,000,000.00	20	5	2.00%
				Европын хөрөнгө оруулагчдын банк	евро	50,000,000.00	25	5	ЛИВОР
3	2014.05.23		Монгол Улсын Засгийн газар, Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага хооронд 2014 оны 03 дугаар сарын 12-ны өдөр байгуулсан "Тэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих хөтөлбөр"-ийн санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээр	Япон	иен	7,535,000,000.00	20	6	0.20%
				Европын хөрөнгө оруулагчдын банк	евро	4,588,600.00	30	10	0.00%
4	2014.05.23		Монгол Улс, Бельгийн Вант Улсын Засгийн газрын хооронд 2014 оны 06 дугаар сарын 12-ны өдөр байгуулсан "Баруун бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төвийг бэхжүүлэх төсөл"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Бельги	евро	4,588,600.00	30	10	0.00%
				Дэлхийн банк	Зээлжих тусгай эрх	16,100,000.00	25	5	2.00%
5	2014.05.23		Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд байгуулсан "Нийслэл хотын нийтийн тээврийг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр - Төсөл 1"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	ам.доллар	59,900,000.00	32	8	1.00%
				Азийн хөгжлийн банк	ам.доллар	20,000,000.00	20	5	ЛИВОР + 0.5
6	2015.04.09		Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд байгуулсан "Хөдөлмөр эрхлэх үр чадварыг дээшлүүлэх төсөл"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	ам.доллар	16,965,000.00	25	5	2.00%
				Азийн хөгжлийн банк	ам.доллар	19,000,000.00	25	5	2.00%
6	2015.07.09		Монгол Улсын Засгийн газар, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Ухаалаг засал" төслийн санхүүжилтийн хэлэлцээр	Дэлхийн банк	Зээлжих тусгай эрх	12,600,000.00	25	5	2.00%

7	2015.07.09	Монгол Улсын Засгийн газар, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Цахим эрүүл мэнд" төслийн санхүүжилтийн хэлэлцээр	Дэлхийн банк	Зээлжих түсгэй эрх	12,700,000.00	25	5	2.00%
8	2015.07.09	Монгол Улсын Засгийн газар, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Боловсролын чанарын шинэчлэлт" төслийн санхүүжилтийн хэлэлцээр	Дэлхийн банк	Зээлжих түсгэй эрх	19,500,000.00	25	5	2.00%
9	2015.11.10	Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд байгуулсан "Хөдөө аж ахуй, хөдөөгийн хөгжил төслийн нэмэлт санхүүжилт"-ийн зээлийн хэлэлцээрүүд	Азийн хөгжлийн банк	ам.доллар	50,000,000.00	25	5	2.00%
10	2015.11.10	Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд байгуулсан "Нийгмийн халамжийг дэмжих хөтөлбөр"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	ам.доллар	150,000,000.00	15	3	LIBOR + 0.5
11	2015.11.26	Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газраас Монгол Улсын Засгийн газарт олгох нэг тэрбум ам.долларын хөнгөлөлттэй зээлийг ашиглах тухай Монгол Улсын Сангийн яам, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Экспорт-Импорт банк хооронд 2015 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдөр байгуулсан зээлийн ерөнхий хэлэлцээр	БНХАУ	ам.доллар	1,000,000,000.00	20	7	2.00%
1	2016.02.19	Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд байгуулсан "Ургамал, малын эрүүл ахуй, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах арга хэрэгслийг сайжруулах төсөл"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	Зээлжих түсгэй эрх	10,695,000.00	25	5	2.00%
2	2016.02.19	"Санхүүгийн хамтын ажиллагааны Ерөнхий хөтөлбөрийн тухай" Монгол Улсын Засгийн газар, Унгар Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр	Унгар	ам.доллар	25,000,000.00	18	4	0.00%
3	2016.02.19	Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд байгуулсан "Зээлийн батлан даалтын системийг дэмжих замаар эдийн засгийг төрөлжүүлэх, ажлын байр бий болгох төсөл"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	ам.доллар	60,000,000.00	18	12	LIBOR + 0.5
4	2016.05.20	Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд байгуулсан "Эүн өмнөд говийн хот байгуулалт, хилийн ойролцоо суурин газруудын хөгжлийн төслийн нэмэлт санхүүжилт"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	Зээлжих түсгэй эрх	13,994,000.00	25	5	2.00%
5	2016.05.20	Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банк хооронд байгуулсан "Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	Зээлжих түсгэй эрх	19,394,000.00	25	5	2.00%
6	2016.06.05	Монгол Улсын Засгийн газар, Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага хооронд "Улаанбаатар хотын олон улсын нисэх онгоцны буудал барих төсөл 2"-ийн нэмэлт зээлийн хэлэлцээр	Япон	иен	36,850,000,000.00	40	10	0.10%
7	2016.11.04	Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Австри Улсын Засгийн газар хоорондын Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр	Австри	евро	40,000,000.00	18	5	0.00%
8	2016.11.04	Монгол Улсын Засгийн газар, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Экспорт-Импорт" дэмжих төсөл"-ийн санхүүжилтийн хэлэлцээр	Дэлхийн банк	Зээлжих түсгэй эрх	14,300,000.00	25	5	2.00%
1	2017.05.31	Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улсын Экспорт-Импорт банк хооронд байгуулсан 1 тэрбум ам.долларын Зээлийн ерөнхий хэлэлцээр	БНЭУ	ам.доллар	1,000,000,000.00	20-25	5-7	1.75%
2	2017.05.31	Монгол Улсын Засгийн газар Дэлхийн банкны Олон Улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан Санхүүжилтийн ерөнхий хэлэлцээрийн нэмэлт өөрчлөлт	Дэлхийн банк	Зээлжих түсгэй эрх	57,900,000.00	25	25	1.88%

	2017.06.09	БНХАУ-ын Засгийн газраас Монгол Улсын Засгийн газарт олгож буй 1.0 тэрбум ам.долларын зээлийн Ерөнхий хэлэлцээрийн нэмэлт өөрчлөлт	БНХАУ	Нөхцөл сөйжирсэн					
				ЕНГТУ	евро	50,000,000.00	33	5	0.15%
3	2017.06.09	Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Польш Улсын Засгийн газар хоорондын нөхцөлт Зээлийн ерөнхий хэлэлцээр	ЕНГТУ	евро	50,000,000.00	33	5	0.15%	
4	2017.06.09	Хөдөө аж ахуйг хөгжүүлэх Олон Улсын сангийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжлийн төслийн Нэмэлт санхүүжилтийн хэлэлцээр	ХААХОУС	Зээлжих тусгай эрх	6,480,000.00	25	5	2.00%	
5	2017.06.09	Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банктай хамтран хэрэгжүүлэх "Банкны салбарыг нөхөн сэргээх хөтөлбөр"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	USD	100,000,000.00	15	3	LIBOR + 0.5%	
6	2017.07.06	Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банктай хамтран хэрэгжүүлэх "Санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх хөтөлбөр"-ийн зээлийн хэлэлцээр	Азийн хөгжлийн банк	USD	150,000,000.00	15	3	LIBOR + 0.5%	
7	2017.07.06	Монгол Улсын Засгийн газар, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Эдийн засгийн удирдлагыг дэмжих хөтөлбөр: Нэгдүгээр хөгжлийн бодлогын санхүүжилт"-ийн Санхүүжилтийн хэлэлцээр	Дэлхийн банк	ам.доллар	120,000,000.00	30	5	2.00%	
8	2017.12.07	Монгол Улсын Засгийн газар, Японы олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага хооронд байгуулсан "Төсөв, нийгэм болон эдийн засгийн шинэчлэлийн хөгжлийн бодлогын зээл"-ийн Санхүүжилтийн хэлэлцээр	Япон	ам.доллар	263,300,000.00	20	6	0.8%	
9	2017.12.07								

Бүтээгдэхүүний худалдааг нэмэгдүүлэх замаар эдийн засгийг төрөлжүүлэхэд чиглэнэ.

18	Зүд болон ой хээрийн түмэртэй тэмцэх олон нийтийн чадавхыг бэхжүүлэх төсөл	Азийн хөгжлийн банк	2016-2019	тусламж	8	282.0	282.0	Гамшгийн эрсдэлийн удирдлагын үндэсний болон орон нутгийн байгууллага, багийн иргэдийн зүд болон ой, хээрийн түймрийн эрсдэлийг удирдах чадаах бэхжүүлэхэд оршино. Төслийн зорилт (i) Багийн хөршийн бүлгүүдийн ОНСГЭУ-ын арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулна. (ii) Гамшгийн бэлэн байдлыг сайжруулах жижиг хэмжээний дэд бүтэц, тоног төхөөрөмж, технологийн төслийг туршилтын журмаар хэрэгжүүлнэ. (iii) Улс, аймаг, сумын түвшинд гамшгийн эрсдэлийг удирдах, хор уршгийг арилгах удирдлагын чадавх бэхжин.
----	--	---------------------	-----------	---------	---	-------	-------	--

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД

35

19	Байгалийн нөөцийн менежмент бүхий хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээ төсөл	Нэгдсэн үндэстний байгууллага	2013-2018	тусламж	4	486.4	486.4	Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутаг (УТХГ)-ийн хилээс гадуур орших үндэсний болон дэлхийн хэмжээнд ач холбогдол бүхий биологийн олон янз байдлын амьдрах орчныг хамгаалах зорилгоор нутгийн иргэдийн хамгаалалт бүхий газар нутгийн сүлжээг бий болгох, үүнтэй холбоотой эрх зүйн орчныг сайжруулах, ТХГН-ийн сүлжээг өргөжүүлэх.
20	Биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох төсөл	Герман	2015-2020	тусламж	7	544.8	544.8	Монгол орны тусгай хамгаалалттай газар нутгийн менежментийг (орчны бүс болон экологийн коридор) бэхжүүлэх, биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, орчны бүс дэх орон нутгийн ард иргэдийн тогтвортой амьжиргааг дэмжихэд оршино.

21	Гэр хорооллын ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулах замаар	Азийн хөгжлийн банк	2017-2021	тусламж	10	187.6	187.6	Төслийн үр нөлөөгөөр гэр хорооллын бүсэд нийгмийн эрүүл мэндийн нөхцөл сайжирч, хөрсний бохирдол
----	---	---------------------	-----------	---------	----	-------	-------	--

Хүснэгт 6. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хэрэвжж байгаа төсөл, арга хэмжээний бүрэлдэхүүний хүрээнд зөвлөх үйлчилгээний зардалтай холбоотой мэдээлэл

№	Зээлдүүлэгч	Төслийн үзэр	Төслийн төсөвт өртөг	Үндсэн валют	Төсөл хэрэгжих хугацаа	Төслийн зөвлөх үйлчилгээний төсөв	Зөвлөх үйлчилгээний зардалын хэдэн хувийг эзэлж байгаа хуваарь/
1	ДБ	Уул уурхайн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл	25,000,000.00	ам.доллар	2011-2019	21,603,043.48	86.41%
2	ДБ	Улаанбаатар цэвэр агаар төсөл	15,000,000.00	ам.доллар	2012-2018	2,300,000.00	15.33%
3	ДБ	Тогтвортой амьжиргаа төсөл III	22,900,000.00	ам.доллар	2015-2020	1,671,300.00	7.30%
4	ДБ	Ухаалаг засаг төсөл	19,400,000.00	ам.доллар	2015-2020	4,535,000.00	23.38%
5	ДБ	Экспортыг хөгжүүлэх төсөл	20,000,000.00	ам.доллар	2017-2021	2,236,040.00	11.18%
6	ДБ	Боловсролын чанарын шинэчлэл төсөл	30,000,000.00	ам.доллар	2015-2021	1,724,266.00	5.75%
7	ДБ	Төсөв, санхүүгийн тогтвортой байдлыг дэмжих төсөл 2	12,000,000.00	ам.доллар	2017-2022	7,260,600.00	60.51%
8	БНХАУ	Цахим эрүүл мэнд төсөл	19,500,000.00	ам.доллар	2016-2020	1,612,260.00	8.27%
9	АХБ	Баруун бүсийн босоо тэнхлэгийн авто замыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр - Төсөл 1	28,381,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2012-2017	997,000.00	3.51%
10	АХБ	Дээд боловсролын шинэчлэл төсөл	12,570,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2012-2018	1,515,342.00	12.06%
11	АХБ	Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил төсөл IV нэмэлт санхүүжилт	16,240,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2011-2020	905,000.00	5.57%
12	АХБ	Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил төсөл V	19,483,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2013-2018	1,078,000.00	5.53%
13	АХБ	Хүнс, тэжээл нийгмийн халамжийн төсөл - Намгалт санхүүжилт	12,960,000.00	Зээлжих тусгай эрх	2014-2019	489,000.00	3.77%
14	АХБ	Баруун бүсийн босоо тэнхлэгийн авто замыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр - Төсөл 2	120,000,000.00	ам.доллар	2014-2019	6,145,000.00	5.12%

Хүснэгт 4. Өнгөрсөн хугацаанд мөрдөгдөж байсан болон одоо мөрдөгдөж байгаа хууль, эрх зүйн актын жэгсаалт

Зохицуулж ирсэн хууль, журам	Батлагдсан огноо	Хүчингүй болсон огноо	Актын дугаар
Хууль			
Олон улсын гэрээний тухай хууль	1993.12.28	2017.06.09	-
Гадаадын зээл, тусламжийг зохицуулах тухай хууль	2003.06.12	2015.02.18	-
Төсвийн тухай хууль	2011.12.23	-	-
Шилэн дансны тухай хууль	2014.07.01	-	-
Өрийн удирдлагын тухай хууль	2015.02.18	-	-
Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тухай хууль	2015.11.26	-	-
Олон улсын гэрээний тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/	2016.12.01	-	-
Засгийн газрын тогтоол			
Гадаадын тусламж авах, зарцуулах, удирдах, бүртгэх, тайлагнах журам	2016.03.28	-	Засгийн газрын 2016 оны 3 дугаар сарын 28-ны өдрийн 176 дугаар тогтоол
Сангийн сайдын тушаал			
Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгийг ашиглах, эдгээр хөрөнгөөр санхүүжих төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, үнэлэх журам	2015.07.10	-	Сангийн сайдын 2015 оны 7 дугаар сарын 10-ны өдрийн 196 дугаар тушаал
Гадаадын зээлийн хөрөнгийг дотоодод дамжуулан зээлдүүлэх журам	2006.07.26	-	Сангийн сайдын 2006 оны 7 дугаар сарын 26-ны өдрийн 185 дугаар тушаал
Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгөөр санхүүжигдэх төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах журам	2007.05.07	2011.04.14	Сангийн сайдын 2007 оны 5 дугаар сарын 07-ны өдрийн 120 дугаар тушаал
Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр санхүүжих төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах журам	2011.04.14	2015.07.10	Сангийн сайдын 2011 оны 4 дүгээр сарын 14-ны өдрийн 86 дугаар тушаал
Өрийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, мэдээлэл хүлээн авах, төвлөрүүлэх, өр төлбөрийг бүртгэх, тайлагнах журам	2015.11.02	-	Сангийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 300 дугаар тушаал
Гадаад улсын Засгийн газар, Олон улсын байгууллагаас авсан хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламжийн барааг нэмэгдсэн өртгийн албан татвар болон гаалийн албан татвараас чөлөөлөх, хөнгөлөлт үзүүлэх үйл ажиллагааг зохицуулах журам	2015.11.20	-	Сангийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 317 дугаар тушаал
Олон улсын байгууллага, хандивлагч орноос Засгийн газрын шугамаар Монгол Улсад олгож буй хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр дотоодын зах зээлээс худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээг нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх үйл ажиллагааг зохицуулах журам	2016.02.05	-	Сангийн сайдын 2016 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн 46 дугаар тушаал

Хүснэгт 4. Өнгөрсөн хугацаанд мөрдөгдөж байсан болон одоо мөрдөгдөж байгаа хууль, эрх зүйн актын жагсаалт

Зохицуулж ирсэн хууль, журам	Батлагдсан огноо	Хучингүй болсон огноо	Актын дугаар
Хууль			
Олон улсын гэрээний тухай хууль	1993.12.28	2017.06.09	-
Гадаадын зээл, тусламжийг зохицуулах тухай хууль	2003.06.12	2015.02.18	-
Төсвийн тухай хууль	2011.12.23	-	-
Шилэн дансны тухай хууль	2014.07.01	-	-
Өрийн удирдлагын тухай хууль	2015.02.18	-	-
Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тухай хууль	2015.11.26	-	-
Олон улсын гэрээний тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/	2016.12.01	-	-
Засгийн газрын тогтоол			
Гадаадын тусламж авах, зарцуулах, удирдах, бүртгэх, тайлагнах журам	2016.03.28	-	Засгийн газрын 2016 оны 3 дугаар сарын 28-ны өдрийн 176 дугаар тогтоол
Сангийн сайдын тушаал			
Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгийг ашиглах, эдгээр хөрөнгөөр санхүүжих төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, үнэлэх журам	2015.07.10	-	Сангийн сайдын 2015 оны 7 дугаар сарын 10-ны өдрийн 196 дугаар тушаал
Гадаадын зээлийн хөрөнгийг дотоодод дамжуулан зээлдүүлэх журам	2006.07.26	-	Сангийн сайдын 2006 оны 7 дугаар сарын 26-ны өдрийн 185 дугаар тушаал
Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгөөр санхүүжигдэх төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах журам	2007.05.07	2011.04.14	Сангийн сайдын 2007 оны 5 дугаар сарын 07-ны өдрийн 120 дугаар тушаал
Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр санхүүжих төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах журам	2011.04.14	2015.07.10	Сангийн сайдын 2011 оны 4 дүгээр сарын 14-ны өдрийн 86 дугаар тушаал
Өрийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, мэдээлэл хүлээн авах, төвлөрүүлэх, өр төлбөрийг бүртгэх, тайлагнах журам	2015.11.02	-	Сангийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 300 дугаар тушаал
Гадаад улсын Засгийн газар, Олон улсын байгууллагаас авсан хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламжийн барааг нэмэгдсэн өртгийн албан татвар болон гаалийн албан татвараас чөлөөлөх, хөнгөлөлт үзүүлэх үйл ажиллагааг зохицуулах журам	2015.11.20	-	Сангийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 317 дугаар тушаал
Олон Улсын байгууллага, хандивлагч орноос Засгийн газрын шугамаар Монгол улсад олгож буй хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр дотоодын зах зээлээс худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээг нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх үйл ажиллагааг зохицуулах журам	2016.02.05	-	Сангийн сайдын 2016 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн 46 дугаар тушаал

Хүснэгт 4. Өнгөрсөн хугацаанд мөрдөгдөж байсан болон одоо мөрдөгдөж байгаа хууль, эрх зүйн актын жагсаалт

Зохицуулж ирсэн хууль, журам	Батлагдсан огноо	Хучингүй болсон огноо	Актын дугаар
Хууль			
Олон улсын гэрээний тухай хууль	1993.12.28	2017.06.09	-
Гадаадын зээл, тусламжийг зохицуулах тухай хууль	2003.06.12	2015.02.18	-
Төсвийн тухай хууль	2011.12.23	-	-
Шилэн дансны тухай хууль	2014.07.01	-	-
Өрийн удирдлагын тухай хууль	2015.02.18	-	-
Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тухай хууль	2015.11.26	-	-
Олон улсын гэрээний тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/	2016.12.01	-	-
Засгийн газрын тогтоол			
Гадаадын тусламж авах, зарцуулах, удирдах, бүртгэх, тайлагнах журам	2016.03.28	-	Засгийн газрын 2016 оны 3 дугаар сарын 28-ны өдрийн 176 дугаар тогтоол
Сангийн сайдын тушаал			
Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгийг ашиглах, эдгээр хөрөнгөөр санхүүжих төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, үнэлэх журам	2015.07.10	-	Сангийн сайдын 2015 оны 7 дугаар сарын 10-ны өдрийн 196 дугаар тушаал
Гадаадын зээлийн хөрөнгийг дотоодод дамжуулан зээлдүүлэх журам	2006.07.26	-	Сангийн сайдын 2006 оны 7 дугаар сарын 26-ны өдрийн 185 дугаар тушаал
Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгөөр санхүүжигдэх төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах журам	2007.05.07	2011.04.14	Сангийн сайдын 2007 оны 5 дугаар сарын 07-ны өдрийн 120 дугаар тушаал
Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн хөрөнгөөр санхүүжих төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлах журам	2011.04.14	2015.07.10	Сангийн сайдын 2011 оны 4 дүгээр сарын 14-ны өдрийн 86 дугаар тушаал
Өрийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, мэдээлэл хүлээн авах, төвлөрүүлэх, өр төлбөрийг бүртгэх, тайлагнах журам	2015.11.02	-	Сангийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 300 дугаар тушаал
Гадаад улсын Засгийн газар, Олон улсын байгууллагаас авсан хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламжийн барааг нэмэгдсэн өртгийн албан татвар болон гаалийн албан татвараас чөлөөлөх, хөнгөлөлт үзүүлэх үйл ажиллагааг зохицуулах журам	2015.11.20	-	Сангийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 317 дугаар тушаал
Олон Улсын байгууллага, хандивлагч орноос Засгийн газрын шугамаар Монгол улсад олгож буй хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр дотоодын зах зээлээс худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээг	2016.02.05	-	Сангийн сайдын 2016 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн 46 дугаар тушаал

Хүснэгт 1. 2018 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдрийн байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд байгуулагдсан төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж, түүний орон тоо, үйл ажиллагааны зардлын тооцоолол.

сая төгрөг

№	Төсвийн өрөнхийлөн захирагч /Төсөл арга, хэмжээ/	2	3	Төрөл	ТХН-ийн орон тоо	Улсын төсвөөс санхүүжих	Гадаад эх үүсвэрээс санхүүжих	ТХН-ийн үйл ажиллагааны жилийн дундаж зардал	9	Төслийн үндсэн зорилго, ач холбогдол
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА										
1	Монгол Улс дахь төлөөллийн байгууллагыг бэхжүүлэх	Нэгдсэн үндэстний байгууллага	2017-2020	тусламж	4	242.6	242.6	242.6	9	НӨУБ-ын эрх зүйн болон институтын харилцан уялдаатай асуудлууд, ИТХ-ын зохион байгуулалтын /хувьд болон хувь төлөөлөгчдийн чадавхыг бэхжүүлэх замаар дээр дурдсан асуудлыг шийдвэрлэх.
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА										
2	Ухаалаг засаг төсөл	Дэлхийн банк	2015-2020	хөнгөлөлт-тэй зээл	5	271.7	271.7	271.7	9	Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийг оновчтой ашиглах замаар төрийн үйлчилгээг илүү хүртээмжтэй, ил тод болон үр ашгтай болгон сайжруулах.
3	Олборлох үйлдвэрлэлийн засаглалыг сайжруулах төсөл	Дэлхийн банк	2016-2018	тусламж	4	307.8	307.8	307.8	9	Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын санаачилгыг тогтвортой оролцооны зарчим дээр хэрэгжүүлснээр Монголын олборлох үйлдвэрлэлийн удирдлагын нээлттэй, харууцлагатай байдлыг сайжруулах.
ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙД										
4	ДГХБО-ын ОУСТ-ийн үйл ажиллагааг эхлүүлэх төсөл	Нэгдсэн үндэстний байгууллага	2014-2018	тусламж	6	352.3	352.3	352.3	6	Монгол Улс болон бусад далайд гарцгүй хөгжиж буй орнуудын хөгжлийн төлөвийг сайжруулах стратегийн арга хэмжээ авахад дэмжлэг үзүүлэх.
САНГИЙН САЙД										
5	Зээлийн батлан даалтын системийг дэмжих төсөл	Азийн хөгжлийн банк	2016-2021	хөнгөлөлт-тэй зээл	6	750.7	750.7	750.7	47	Урт хугацаат хадгаламжийн зах хөнгөлөлттэй зээлийг бүрдүүлэх замаар жижиг ба дунд үйлдвэрлэл (ЖДУ) эрхлэгчдэд урт хугацаатай,

**УИХ-ЫН 2018 ОНЫ 2 ДУГАА САРЫН 2-НИЙ ӨДРИЙН ЧУУЛГАНЫ НЭГДСЭН
ХУРАЛДААНД ЕРӨНХИЙ САЙД У.ХҮРЭЛСҮХИЙН ХИЙХ МЭДЭЭЛЭЛД
ОРОЛЦОХ АЖЛЫН ХЭСГИЙН НЭР**

Д/А	Нэр	Албан тушаал	Утас
1.	Г.Занданшатар	-Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга;	
2.	Н.Цэрэнбат	-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд;	
3.	Н.Энхболд	-Батлан хамгаалахын сайд;	
4.	Д.Цогтбаатар	-Гадаад харилцааны сайд;	
5.	Ч.Хүрэлбаатар	-Сангийн сайд;	
6.	Ц.Нямдорж	-Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд;	
7.	С.Чинзориг	-Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд;	
8.	Х.Баделхан	-Барилга, хот байгуулалтын сайд;	
9.	Ц.Цогзолмаа	-Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайд;	
10.	Д.Сумьяабазар	-Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд;	
11.	Б.Батзориг	-Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд;	
12.	Ц.Даваасүрэн	-Эрчим хүчний сайд;	
13.	Д.Сарангэрэл	-Эрүүл мэндийн сайд;	
14.	М.Энх-Амар	-Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны Бодлого, төлөвлөлтийн газрын дарга	99994321
15.	Л.Чой-Иш	-Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны Мал аж ахуйн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газрын дарга;	88115548
16.	П.Ганхуяг	-Мал эмнэлэг, үржлийн газрын дарга;	99831103
17.	Т.Цэдэндамбаа	-Мал хамгаалах сангийн захирал;	99102122
18.	Д.Цолмон	-Малын удмын сангийн төвийн захирал;	99114354
19.	О.Амгаланбаатар	-Аймаг дундын отрын бэлчээр ашиглалтын захиргааны захирал;	98118402

Хүснэгт 1. 2018 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдрийн байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд байгуулагдсан төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж, түүний орон тоо, үйл ажиллагааны зардлын тооцоолол.

сая төгрөг

№	Төслийн ерөнхийлөн Захирагч /Төсөл арга хэмжээ/	Банхүүжүүлэгч	Хэрэгжих хугацаа	Төрөл	ТХН-ийн орон тоо	Улсын төсөвөөс санхүүжих	Гадаад эх үүсвэрээс санхүүжих	ТХН-ийн үйл ажиллагааны жилийн дундаж зардал	Төслийн үндсэн зорилго, ач холбогдол

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

1	Монгол Улс дахь төлөөллийн байгууллагыг бэхжүүлэх	Нэгдсэн үндэстний байгууллага	2017-2020	тусламж	4		242.6	242.6	НӨУБ-ын эрх зүйн болон институтийн харилцан уялдаатай асуудлууд, ИТХ-ын зохион байгуулалтын /хувьд болон хувь төлөөлөгчдийн чадавхыг бэхжүүлэх замаар дээр дурдсан асуудлыг шийдвэрлэх.
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА									
2	Ухаалаг засаг төсөл	Дэлхийн Банк	2015-2020	хөнгөлөл т-тэй зээл	5		271.7	271.7	Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийг оновчтой ашиглах замаар төрийн үйлчилгээг илүү хүртээмжтэй, ил тод болон үр ашигтай болгон сайжруулах.

3	Олборлох үйлдвэрлэлийн засаглалыг сайжруулах төсөл	Дэлхийн Банк	2016-2018	тусламж	4		307.8	307.8	Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын санаачилгыг тогтвортой оролцооны зарчим дээр хэрэгжүүлснээр Монголын олборлох үйлдвэрлэлийн удирдлагын харилцлагатай нээлттэй, байдлыг сайжруулах.
---	--	--------------	-----------	---------	---	--	-------	-------	--

ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙД

4	ДТХБО-ын ОУСТ-ийн үйл ажиллагааг эхлүүлэх төсөл	Нэгдсэн үндэстний байгууллага	2014-2018	тусламж	6		352.3	352.3	Монгол Улс болон бусад далайд гарцгүй хөгжиж буй орнуудын хөгжлийн төлөвийг сайжруулах стратегийн арга хэмжээ авахад Дэмжлэг үзүүлэх.	
САНГИЙН САЙД										
					47					